

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۱۷) دیماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر سیزواری پزشکپور - دکتر الموتی - خانم تربیت.
- ۳ - طرح و تصویب گزارش شود دوم کمیسیون دزائی راجع به بازگشایی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی و ارسال بمجلس سنا.
- ۴ - طرح سؤال آقای مؤید امینی از وزارت آبادانی و مسکن راجع به ساختمان جدید وزارت کشاورزی و جواب آقای دکتر نیکویی وزیر آبادانی و مسکن.
- ۵ - تصویب صورت جلسه.
- ۶ - تقدیم يك فقره آئین نامه بوسیله آقای معاون وزارت بهداری.
- ۷ - طرح سؤال آقای بردلی از وزارت آموزش و پرورش راجع به انتقال دبیران لیسانیه از زابل و جواب آقای دکتر بطحانی معاون وزارت آموزش و پرورش.
- ۸ - طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون دارائی راجع به بلايحه لغو عوارض دروازه ای تا ماده ۳.
- ۹ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس در ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

رضوانی - طباطبائی - دکتر عدل - مهندس عطائی - مجد - مروئی - مهندس ارفع.

غائبین مریض - آقایان:

مهندس فروهر - رضا زاده - جاماسبی - بدر صالحیان - جهانشاهی - دکتر دادفر - دانشمند - دکتر درودی - شیخ بهائی - صائب - دکتر غنی - فیاض - کلانتری - دکتر کیان - معیری - ملک افضلی - موقر - دکتر وحیدنیا - خسروی کردستانی - تیمسار سرلشکر تکوژاد - تیمسار سررتیب و حدانیان - بانودکتر دولتشاهی.

۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر سیزواری - پزشکپور - دکتر الموتی خانم تربیت

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

مهرزاد - بلخانی پور - دکتر صدر - فهیمی - خالفر قراچورلو - دکتر فهردان - ربیگی - مهندس معتمدی - پرویزی - پور بابائی - مهندس سیم الدینی - مهندس اربابی - دکتر فرهود - دکتر حبیب الموهبی - مهندس جلالی نوری - دکتر اسفندیاری - مهندس پرویز بهبودی - مهندس بهرام زاده - دکتر

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم
آقای دکتر سبزواری تشریف بیاورید.

دکتر سبزواری - با اجازه مقام ریاست و همکاران
محترم

روز پنجشنبه نوزدهم دیماه مصادف با سائروز
اصلاحات ارضی است و چون آنروز احتمالاً مقارن تعطیلات
زمستانی مجلس است، با کسب اجازه از مقام ریاست و طبقه
خود دانستم امروز مطالبی در تجلیل این روز بزرگ و
عید ملی بعرض نمایندگان محترم مجلس برسانم.

روز نوزدهم دیماه ۱۳۴۰ در تاریخ پر افتخار کشور
که سال ماقام ارجمندی دارد زیرا در این روز خجسته
طراح و رهبر انقلاب سفید ایران شاهنشاه آریامهر در
کنگره عظیم دهقانان با بیانات تاریخی خود بدوران
استعمار وسیعروزی میلیونها کشاورز ایرانی خاتمه دادند،
و با الفاء رژیم ارباب و رعیتی سیمای اجتماعی ایران را
دگرگون ساخته و دهقان ایرانی را که طی قرون متمادی
بعنوان « رعیت » از ابتدائی ترین مظاهر حقوق انسانی
محروم بود با انتقال زمینی که در آن زراعت مینمود بخود
اونیروی خلافت او را در راه کار بیشتر و زندگی بهتر بسیج
فرمودند. در آنروز شاهنشاه بیدار شد و دموکراتان ما با

اعلام شش اصل منشور انقلاب که الفاء رژیم ارباب و
رعیتی در سر فصل آن قرار داشت دنیا را متوجه دگرترین
جدیدی در دانش سیاسی و فلسفه مملکت داری و رهبری
ملت فرموده و افکار صاحب نظران سیاسی یعنی کسانی که
مسائل را با ضوابط علمی تجزیه و تحلیل و با معیارهای بسیار
دقیق اندازه گیری و از نتایج حاصله بعنوان « تجربه »
استفاده مینماید معطوف به تحولی عمیق در گوشه ای از
جهان نمودند که آثار ناشیه از این رفورم عمیق اجتماعی
توانست به اوزدهم دموکراسی معنی و مفهوم خاصی که متناسب
بازمان و جویاگوی مردم این دوران از جهان باشد بشخصد
و آنرا بعنوان یک بدیده تکامل یافته بشرت عرضه نماید
در روز ششم بهمن سال ۱۳۴۱ منشور پیشمهادی
شاهنشاه به تصویب ملت ایران رسید و اکنون که شش
سال از آن میگذرد در پرتو نتایج حاصله از این انقلاب
سفید دگرگونی خاصی در تمام مظاهر زندگی طبقات

مختلف مردم حاصل شده و آثار این تحول عمیق اجتماعی
جهانیان را بشگفتی واداشته است. رعیت از قید اسارت
آزاد و بعنوان دهقان در بوی زمین خود، خود، خود، میبارد،
خود درو میکند و خود میخورد و بر هر انقلاب ایران دعا
میکند (صحیح است)

کارگر در سود کارخانه سهم شد و موجبات استفاده
از بیمه های اجتماعی بنحو مطلوب برایش فراهم گردید
سپاهیان انقلاب در اقصی نقاط کشور مستقر شدند و برای
مردم محروم دروسنها دانش و بهداشت و آبادانی بارمغان
آوردند، منابع طبیعی کشور ملی شد، خانه های اضافی
در دروسنها و شوراهای دآوری در شهرها بوسیله منتخبین
مردم بحد و فصل دعاوی پرداخته و همه افراد مملکت بیک
اندازه از مفهوم عدالت اجتماعی برخوردار شدند، زنان
که نیمی از جمعیت کشور را تشکیل میدهند از مزایای
حقوق اجتماعی مانند مردان بهره مند گردیدند و بطور
خلاصه مظاهر انقلاب اجتماعی ایران در همه شئون این
کشور چشم گیر است.

مگر مفهوم دموکراسی اجتماعی نه این است که
برای کلیه افراد شرایط بهزبستی، امنیت، آزادی، رفاه
نسبی و آموزش و پرورش فراهم باشد و مردم خود برای
تعیین سر نوشت خویش تصمیم بگیرند؟

این شرایط در مملکت ما با ابتکار رهبر بزرگ انقلاب
بابر نامه ارشادی متین و محکم تحت عنوان سیاست مستقل
ملی به دموکراسی اجتماعی ایران جلال و عظمتی خاص
میبخشد که پیروی از اصول آن در انواع رژیم ها و
حکومت های جهان صادق و امکان پذیر است (صحیح است)
در تجلی این فکر صحیح و روح بزرگ و انقلاب اصیل بود
که شاهنشاه ما در روز ۲۳ خردادماه امسال ضمن نطق
تاریخی خود در دانشگاه هاروارد فرمودند:

« اصلی که در کشور خویش آنرا بصورت یک واقعیت
پذیرفته ایم این است که بایب شرف عظیم علم و صنعت و با
اکتشافات و اختراعات بشمار و بادور نمای قدرت روز افزون
تکنولوژی و تأثیر آن در جامعه بشری دیگر بسیاری از
افکار و اصول سیاسی و « ایسم » های کونا گونی که در
گذشته بعنوان حقایق جاودانی و تغییر ناپذیر بما عرضه

شده اند کهنه شده و جویاگوی نیاز مند بهای امروزی
جامعه بشری نیستند. بر اساس این اعتقاد در انقلاب اجتماعی
همه جانبه کشور خودمان در سالیان اخیر این راه را
برگزیدیم که بجای پیروی از مقرراتی غیر قابل انعطاف
از میان همه اصول و مرام های موجود آنچه را برای خود
مناسبت تر تشخیص دهیم و بیشتر با سخگوی احتیاجات
خویش بیابیم برگزینیم و در خارج از این مرام ها اصول
نیز عواملی را که مفید یا ضروری بدانیم خودمان با توجه
بشرایط و مقتضیات ملی ابداع کنیم و از ترکیب همه اینها
برنامه تحول ملی خود را بصورتیکه هر چه پیشرو و کاملتر
بتواند منافع مادی و معنوی ما را تأمین نماید طرح و تدوین
کنیم و آنرا بموقع اجرا بگذاریم.

بنابر این در چنین شرایطی که امکان بر خورداری
از تمام مزایای زندگی برای همه فراهم است عدالت و
القای و امتیازات طبقاتی و صفت « اولی » و « انسب » جای
خود را بدیافت و شایستگی، تقوی، فضیلت، زحمت و کار
داده و میدان ترقی و پیشرفت و احراز مناصب عمومی و
ملی در اختیار همه قرار گرفته و وجود این مجلس ملی خود
نمونه بارز شرکت همه طبقات مردم در تعیین سر نوشت
گروهی و بسته بخود و تحقق روح دموکراسی و اعمال
حاکمیت ملی است. در هر حال در زیر تو برکت روز ۱۹ دیماه
۱۳۴۰ بزرگترین تحول در شئون زندگی همه طبقات
کشور پدید آمد و روستاییان یعنی اکثریت مردم مملکت
که در ابتدائی ترین وسائل معیشت محروم بودند از آسایش
و رفاه برخوردار شدند (صحیح است) برخلاف تصور
بسیاری از اندیشمندان و اندیشمندان این مملکت که در
و توسعه سطح زیر کشت و استفاده از تکنولوژی جدید
بمقدار قابل توجهی بالا رفت (صحیح است - احسن) و
بدون از دست دادن یکی از دلایل رشد اقتصادی کشور از بساد
در آمد سرانه کشور زبان میبشد. با اجرای قانون تشبیل
شرکتی سهامی زراعی میبینیم که هر روز در گوشه ای
از مملکت شرکت جدیدی شروع بکار میکند و موجبات
شرکت دهقانان در اینگونه گروه های تولیدی و اقتصادی
که متضمن تأمین منافع بیشتری است فراهم میگردد

گروهی و بسته بخود و تحقق روح دموکراسی و اعمال
حاکمیت ملی است. در هر حال در زیر تو برکت روز ۱۹ دیماه
۱۳۴۰ بزرگترین تحول در شئون زندگی همه طبقات
کشور پدید آمد و روستاییان یعنی اکثریت مردم مملکت
که در ابتدائی ترین وسائل معیشت محروم بودند از آسایش
و رفاه برخوردار شدند (صحیح است) برخلاف تصور
بسیاری از اندیشمندان و اندیشمندان این مملکت که در
و توسعه سطح زیر کشت و استفاده از تکنولوژی جدید
بمقدار قابل توجهی بالا رفت (صحیح است - احسن) و
بدون از دست دادن یکی از دلایل رشد اقتصادی کشور از بساد
در آمد سرانه کشور زبان میبشد. با اجرای قانون تشبیل
شرکتی سهامی زراعی میبینیم که هر روز در گوشه ای
از مملکت شرکت جدیدی شروع بکار میکند و موجبات
شرکت دهقانان در اینگونه گروه های تولیدی و اقتصادی
که متضمن تأمین منافع بیشتری است فراهم میگردد

(صحیح است) و از نیروی انسانی اضافی در سایر قطب های
کشاورزی و صنعتی استفاده بعمل میآید.

از همه مهمتر آغاز هفتمین سال اجرای قانون اصلاحات
ارضی مقارن با تصویب لایحه فروش و تقسیم اراضی مورد
اجاره زارعین مستأجر میباشد (صحیح است) و این
لایحه که با اتفاق آراء بتصویب این مجلس انقلابی رسید
با آخرین بقایای تبعیض و تبعیضاتی در امر بهره برداری
از زمین مزروعی خاتمه میدهد و موجبات تعمیم عدالت
را در سطح کشاورزی مملکت فراهم میسازد (صحیح
است) من بنام رئیس کمیسیون اصلاحات ارضی این روز
فرخنده را شما برگزیدگان مردم که هشتاد درصد آراء
خود را از زمین زارعین از بند رسته تحصیل کرده اید و خود
همگی از پیشتازان انقلاب ایران هستید و تاکنون با
آراء یک پارچه خود بدلویح اصلاحات ارضی به بهترین
وجه دین خود را در دهقانان این کشور در انقلاب اجتماعی ایران
ادا کرده اید تبریک میگویم (احسن) همچنین بکارگزاران
وزارت اصلاحات ارضی که با کوشش و فداکاری بیشانده
قوانین و مقررات اصلاحات ارضی را اجراء مینمایند ضمنانه
درود میفرستم (احسن) و توفیق همه خدمتگزاران به
انقلاب شاه و مردم را از درگاه ایزد مدان مسئلت دارم
متشکرم (احسن)

رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید
پزشکپور - همکاران گرامی خوشبختانه در این
روزها همچنان پیروز بها و آثار درخشان سیاست مستقل
ملی شاهنشاه گردانیدیم ما یکی پس از دیگری نمودهای
پرافرنجاری برای ملت ایران بار میآوریم (صحیح است)
از آنجمله است مصاحبه بسیار مهم و تاریخی که رهبر ملت
ایران در دهلی نوانجام دادند (صحیح است) این مصاحبه
به تنها بسیاری از مهم ترین مسائل ملی ما را در بر دارد
بلکه با وضوح هر چه بیشتر با روشنی هر چه بیشتر مسائل
و مهم ترین مسائل سیاست جهانی را بر همان اساس حل
حاکمیت مائتها بیان کرده است و راهنمای ملتها فرار داده
است در این مصاحبه مهم نظر ملت ایران و شاهنشاهی
ایران که بر اساس آئین سیاست مستقل ملی است نسبت
بمسائل کونا گون و بویژه مسائل مربوط به آسیا و مسائل

منطقه‌ای و بالاخره مسائل ملی را توجیه و توضیح داده شده مطالعه فرازها و جمالات این مصاحبه نشان میدهد که برآستی چگونه تحول عظیم و انقلاب پر فروروز تاریخی و اجتماعی ملت ایران ما را در آن فله‌های شامخ سیاست ملی قرار داده که رهبر ملت ایران، ماصراحت و قاطعیت و روشنی و با وضوح هر چه بیشتر حقوق ملی ما را بیان میکنند، حقوق تاریخی ملت ایران را تصریح میکنند و اراده قاطع و انصراف ناپذیر ملت ایران را برای استیفای این حقوق قطعی و تاریخی بیان مینمایند (صحیح است) گذشته از مطالب که بسیار گویا که در این مصاحبه توضیح داده شده بسیار هم عرض میکنم با صراحت و قاطعیتی این حقیقت را نشان میدهد که ملت ایران در دفاع از حقوق حقه و تاریخی خودش برای دفاع از اصول حاکمیت خود هیچگونه مجامله و گذشتنی ندارد (صحیح است) و با صراحت و سرسختی از این اصول دفاع می‌کند بخصوص توضیحاتی که نسبت به مسأله اساسی و حق انصراف ناپذیر ملت ایران در مورد بحریں با صراحت از سوی رهبر ملت ایران بیان شد یکی دیگر از گامهای افتخار آمیز و بی‌روزی بخشی بود که در این راه برداشته شد (صحیح است) همانطور که ملاحظه فرمودید شاهنشاهی ایران زمین که به حکم تاریخ و آئین و فلسفه و نژاد ایرانی رسالت بزرگی را برای دفاع از حقوق و دفاع از اصول حاکمیت نژاد ایرانی به عهده دارند و این درفش مقدس آسمانی رنگ شاهنشاهی ایران که در طی قرون و اعصار مختلف در میان امواج گوناگون بحر کت درآمده است همچنان در اهتزاز بوده و هست (صحیح است) و در اهتزاز بودن این درفش آسمانی رنگ آبت و نشانه زندگی جاویدان نژاد ایرانی است (صحیح است) شاهنشاهی ایران زمین با احساس عمیق و ژرف این رسالت تاریخی و نژادی نسبت باین حق مسلم ملت ایران دقیقترین توضیحات را در این مصاحبه بیان فرمودند شاهنشاهی تصریح فرمودند که سیاست استعماری انگلیس طی ۱۵۰ سال گذشته گوشه‌ای از وطن ما را از ما تجزیه کرد و این برای ملت ایران نابل قبول نیست (صحیح است) که این اثر سیاست استعماری یعنی تجزیه بحریں و بندل و بخشش بحریں را

از طرف این سیاست استعماری بد دیگران تحمیل کند و بپذیرد (صحیح است) به خصوص اشاره باین سیاست ۱۵۰ ساله استعماری انگلیس در مصاحبه‌ای و در شهری صورت گرفت که مردم آن شهر و سامان خود طی ۱۵۰ سال گذشته ضربات این تازیانه استعمار سیاه را بر روی شانه‌های خود احساس کرده‌اند و در همین مورد بود که شاهنشاهی متذکر شدند که شما مردم هند، شما ملت هند آثار ناروای این سیاست استعماری را احساس کردید و طعم تلخی را چشیدید اکنون که این سیاست استعماری ناچار از ترک منطقه خلیج فارس شده است هیچ موجب و دلیلی نیست بر اینکه آثاری که آن سیاست استعماری ایجاد کرده بود همچنان باقی و پابرجا بماند (صحیح است) وقتی صحبت از طرد سیاست استعماری می‌شود جز این مفهومی ندارد که استعمار با همه آثار و عوایدی که بوجود آورده بود باید منطقه‌ای را ترک کند (صحیح است) این درست نیست که سیاست استعماری انگلیس آثاری را که بوجود آورد که از آن جمله هست آثار تجزیه این گوشه از وطن ما، می‌خواهد خلیج فارس را ترک کند ولی در حالیکه آن آثار را محفوظ و مصون نگاهدارد بدیهی است برای ملت ایران، برای شاهنشاهی ایران و برای دیگر ملتهای این منطقه تحمل این امر قابل قبول نیست و تعبیری جز این نمیتوان کرد همان تعبیری که رهبر ملت ایران فرمودند که استعمار از یک در خارج میشود و میخواهد از در دیگر وارد بشود و این امر را ملت ایران نمیتواند بپذیرد (صحیح است) (دکتر الموتی - استعمار از دردی وارد شود محکوم است و این قطعی است) کاملاً صحیح است و همینطور است این نکته‌ای است که سیاستهای استعماری باید بدانند مسأله‌ای نیست که بگوئیم با ملت ایران بگوید سیاست‌های استعماری و متجاوز با چه شکل و با چه هیبت یا چه قیافه‌ای وجود داشته باشند مسأله این است که ملت ایران طرد هر گونه آثار استعمار را از منطقه خلیج فارس میخواهد (صحیح است) ملت ایران حقوق قطعی خودش را در این منطقه میخواهد (صحیح است) و این - و است ملت ایران و خواست مردم بحریں است - شاهنشاهی به نکته دقیق در

این مصاحبه اشاره فرمودند و آن اینست که تعادل و خواست مردم بحریں از جمله اصولی است که مورد توجه سیاست ملی ایران است زیرا در این تردیدی نیست مردم بحریں بطور قطع در یک رفتار انبوه آزاد جز این رأی نخواهند داد که بوطن خود بیبوندند و در زیر درفش شاهنشاهی ایران زندگی کنند (صحیح است - آفرین) در این هیچ تردیدی نیست که ما اینکه مردم نواحی دیگر وطن ما هم جز این اندیشه‌ای نمیکند ایرانی هیچ درفش جز درفش شاهنشاهی ایران نمیبپذیرد و زندگی را تنها در زیر درفش آسمانی رنگ شاهنشاهی ایران قایل تصور میداند (صحیح است) و این ایرانی‌خواه در تهران باشد خواه در آذربایجان باشد خواه در کردستان باشد خواه در بحریں باشد خواه در آسوی مرزها باشد ایرانی و نژاد ایرانی درفش مقدس را آبت زندگی خودش و راز زندگی و آزادی خودش میداند (صحیح است) پس در این تردیدی نیست سیاستهای استعماری و عوامل دست نشاندگان آنها شیخ دست‌نشانده آنها مردم بحریں را آزاد نگذارند که مردم بحریں نظر خودشان را اعلام کنند آنوقت دنیا خواهد دید که هزاران هزار بحرینی با هم آهنگ سرود اتحاد و الحاق بوطن را ببادر وطن و ایران زمین را سر خواهند داد (صحیح است) و ما خاطر نداریم مگر در یک مورد بایک تجزیه شوم یکساله روبرو نبودیم مگر یکسال آذربایجان عزیز را در غل و زنجیر تجزیه قرار نداده بودند مگر یک حکومت پویشالی یک سیاستهای استعماری در آن منطقه ایجاد نکرده بود مگر همه مردم آذربایجان در زیر تازیانه‌ها در حالیکه رگبار گلوله سینه‌های جوانان ایران پرستان آذربایجان را میشکافت از وحدت ایران و از هماهنگی با مردم ایران سخن نمیکشند مگر جنبش و قیام آنها آن بساط استعماری و آن نوطه استعماری را در هم تکوین چنین بود (صحیح است) جنبش مردم بحریں هم بهمین کیفیت است البته در آذربایجان ما با یک تجزیه یکساله روبرو بودیم در این منطقه بایک تجزیه ۱۵۰ ساله روبرو هستیم ولی هیچگاه تجاوز و استعمار ایجاد حق برای متجاوز نمیکند (صحیح است) هیچگاه تجاوز و استعمار سلب حق از ملت ذیحق نمیکند (صحیح است) هر نوع سیاست استعماری هر نوع

سیاست تجاوز آمیزه حقوق با کمالات چه باشد تا در ده سال باشد و چه ۱۵۰ سال باشد از نظر اصول حاکمیت ملی محکوم و مطرود است (صحیح است) برای متجاوز ایجاد هیچ نوع حقی نمیکند (صحیح است) عجیب است که استعمار باین عنوان که ۱۵۰ سال این گوشه از سرزمین را زود و تزویر این (و این بهترین و گه باقرین اصطلاحی بود که در چند ماه گذشته باجال گذشته در اعلامیه دولت شاهنشاهی ایران نگار برده شده بود) بزود و تزویر این منطقه از سرزمین ما را از وطن جدا کرد این استیلای استعماری این وضع استعمار زندگی ۱۵۰ سال بطول انجامید نه برای آنها ایجاد حق میکند نسل حق از ملت ایران و مردم بحریں نمیکند (صحیح است) بنا بر این این اصول که با قاطعیت و صراحت هر چه بیشتر در این مصاحبه مهم و تاریخی از طرف رهبر ملت ایران بیان شد اصولی است که بطور دقیقتر و روشنتر مبنی سیاست ایران و شاهنشاهی ایران را در این منطقه مشخص میکند و نه تنها راهنمای مقامات مسئول مملکتی است بلکه راهنمای یکایک افراد ملت ایران و همه نیروهای اداری و اجتماعی است که به شاهنشاهی ایران و ملت ایران بستگی دارد (صحیح است) همانطور که عرض کردم این اصول یک اصول تاریخی است (صحیح است) اصولی که از سوی رهبر انقلاب اجتماعی ایران شاهنشاهی ایران زمین عنوان گردید اصولی است که اولاً مبتنی است بر حقوق تاریخی ما، مبتنی است بر شرایط منطقه‌ای و جغرافیائی ما، مبتنی است بر شرایط نژادی ما، ثانیاً اصولی است متکی بر میثاق‌ها و موازین و عهود بین‌المللی - آنچه مسلم است هر یک از مقررات و میثاق‌های بین‌المللی چنین حکم میکند که هر ملتی میتواند حقوق از دست رفته خودش را باز پس بگیرد و چنین حکم میکند که سیاستهای استعماری با همه ملحقانشان یک منطقه‌ای را باید ترک نکنند - چنین حکم میکند که اصول حاکمیت هر ملت بر مناطق و آبه آن ملت دقیقاً اجرا و اعمال بشود آنچه که امروز ملت ایران میخواهد نژاد ایرانی - میخواهد همانطور که رهبر انقلاب اجتماعی توضیح دادند هرگز یک ادعای ارضی نیست یک داعیه جدید ارضی نیست ما قسمتی از خانه‌مان را که بیگانه متصرف شده میخواهیم که باز در اختیار ما باشد (صحیح است)

دنه نمایا می‌خواهیم بلکه آن هیأتان هرگز هموطنان ما هم که در آن خانه زندگی میکنند چنین می‌خواهند (صحیح است) بیشک همکاران گرامی نمایندگان محترم مجلس شورای ملی در جریان مبارزات ایران پرستانه مردم بحرین هستند و میدانند بیش از آنچه که امروز در اینجا این شور و این جنبش وجود دارد در بحرین در گوشه و کنار بحرین این مبارزات ایران پرستانه و این تقاضای بحق مردم بحرین برای الحاق بایران و زندگی با ملت ایران و زندگی کردن در زیر درفش شاهنشاهی ایران موج میزند (صحیح است) این مبارزات سالهاست ادامه دارد مردم بحرین، جوانان بحرین، میهن پرستان بحرین این مبارزه را ادامه می‌دهند همکاران گرامی این را اطمینان داشته باشید که در بحرین در شرایط سخت در شرایطی که هر لحظه زندگی آنها مورد تهدید است در شرایطی که هر لحظه اموال آنها را مصادره می‌کنند و هر لحظه عوامل استعمار آنها را یگوشه زندان میکشاند مبارزات ایران پرستانه‌ای وجود دارد مبارزاتی که بطور قطع به نتیجه خواهد رسید. روزهای درهائی بحرین نزدیک است و در این خانه بروی وطن باز خواهد شد بروی همه ما باز خواهد شد آنوقت معلوم خواهد شد آنوقت همه خواهیم دانست که در این گوشه از وطن ما چه مبارزاتی صورت گرفته است چندان و مردان از جان گذشته‌ای بودند وجه کسانی باشند و فدائاری با این جان نام ایران و بحرین زنده نگاه داشتند از وحدت با ملت ایران شاهنشاهی ایران از نژاد ایرانی و سرزمین ایران دفاع کردند (صحیح است) هستند این مبارزان و این کوشندگان مبتنی در سخت‌ترین شرایط در هوش کمرین وضع استعماری رژیم تحمیل شده استعماری در آن منطقه مبارزه میکنند (صحیح است) این زند و مردان و این مبارزان شجاع نبرد را دنبال میکنند سایرین هستند که در این مصاحبه مهم توضیحی که واقعا فریادهای گوناگون این مصاحبه‌های دقیقی هستند برای مبارزات ملت ایران برای گوشه‌های همه زبان و زبان آورده و ایران پرست مخصوص در این قسمت که تمام مردم در این حال و هوال تمام سیاسی و حقوق غیر هم در این قسمت ایران در برورد و این اعلامی که

شاهنشاه ایران زمین به سیاست استعماری فرمودند در واقع اعلامی است که نژاد ایرانی تاریخ ایران و آئینه این ملت به سیاستهای استعماری میکند که ملت ایران ممکن نیست بپذیرد که استعمار از دری بیرون برود و از در دیگر داخل شود و همینطور که همکار گرامی جناب آقای دکتر الموتی فرمودند از هیچ دری ما اجازه نخواهیم داد که استعمار دیگر داخل زندگی ما شود از هیچ دری و هیچ رنگ و شکل (صحیح است) استعمار بهر رنگ و شکل محکوم است بهر قیافه‌ای محکوم است خواه در قیافه‌های سابق و خواه در قیافه‌های جدیدی که سیاستهای استعماری در پیش گرفته‌اند زیرا این آئین سیاست مستقل ملی یعنی محکوم کردن هر گونه استعمار بهر رنگ و بنا هر شکلی و از هر دری که بخواهد داخل شود پس این آئین ایجاب میکند که ما مبارزات را دنبال کنیم و من از خدای بزرگ چنین می‌خواهم و بیشک هر ایرانی چنین می‌خواهد که برسد آنروز نزدیک که نمایندگان هموطنان بحرینی ما در اینجا در کنار ما روی این صندلیها نشسته باشند و در شورها و بحثها برای برنامه‌های ملی با ما شرکت کنند انشاءالله (احسنت).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید
دکتر الموتی - جناب آقای رئیس همکاران معظم بنده هم وقتی مصاحبه بسیار عالی شاهنشاه عزیز خودمان را در مطبوعات کشور خواندم به این فکر افتادم که در این ساحت مقدس مطالبی بیان کنم همکار گرامی حاجب آقای یزیشکیور در این مورد بسیار خوب صحبت کردند و حق مطلب را ادا کردند ولی من فکر میکنم این مصاحبه شاهنشاه جنبه‌های مختلفی داشت که هر يك از این جنبه‌ها قابل بحث و تفسیر است و مطالبی است که هر قدر صحبت شود نظر بنده کافی نیست (صحیح است) آنجا که شاهنشاه ما درباره استیفای حقوق ملت ایران در خلیج فارس بیان فرمودند مطلبی است که سابقان دراز است ملت ایران در این مورد صحبت میکند در این مورد و مورد دیگر همه ملت ایران ما هم همدا هستند معتقدیم که صدای شاهنشاه صدای ملت ایران است (صحیح است) و ما بسیار خوشوقت هستیم که شاهنشاه ما این مطالب را

در کشوری بیان فرمودند که ملت هندوستان بخوبی میدانند شعری چه بروز برادران و خواهران هندی ما آورده است - لم یفرقنا است که سیاست استعماری ملت هندوستان را بر حیرت اسارت کشیده بود تا بگردد زهرمان گرامی آن ملت مثل گاندی مثل نهرو و مثل زمامداران امروز هندوستانند با مبارزات بسیار رشیدانه خود زنجیرهای استعمار را بره کندی ما میدانیم شاهنشاه ما بخصوص این مطالب را در کشوری گفتند و خطاب به ملتی گفتند که آن ملت میدانند استعمار چقدر تلخ است استعمار ما چه شکلی و چه قیافه‌ای و از چه درهائی بزنگی ملت ما وارد میشود و در این مورد مثل موارد دیگر همه ملت ایران شاهنشاه عزیز خودشان همدا هستند و ما امروز در این ساحت مقدس این مطالب را اعلام میکنیم که ملت ایران همانطور که شاهنشاه عزیز ما بیان فرمودند در عین حال که شاهنشاه مطالب صحیح و آرامش و امنیت جهانی هستند و حتی از بودجه ملت ایران برای مبارزه با بیسوادی برای نجات مردمی که در آفریقا و آمریکای جنوبی و در دورترین نقاط دنیا هستند کمک میکنند و خواستار تشکیل لژیون خدمتگاران بشره در عین حال ملت ایران خواستار تسلیه حقوقش از هر حیث و در هر کجا با کمال صداقت و بیست حفظ شود (صحیح است) مطلبی که باز فکر میکنم بدون شک روزنامه نگاران ایرانی بیان کنم فرمایشات شاهنشاه عزیز ما در باره مطبوعات است شاهنشاه در آنجا فرمودند که فعلا برای مطبوعات احترام زیادی قائم ما برای این دولتها و ملتها این دانش تکنولوژی و علم و بین مردم بددی و مردم عالم اهمیت زیادی قابل هستیم و معتقدیم که این وسیله میتواند مردم جهان را با یکدیگر آشنا کند و این مناسبات ملل را مستحکم گرداند و میتواند وسیله عدم متقابل و درنگ ملل گردد و از آن شایع ناخوشناک است آمد و بالاخره ما باید به اختصار گفته شود که مصوبات میتواند راه بیان احساسات و افکار را هموار کند و در مطبوعات نماینده چیزی است که ما ایرانیان را در سراسر مینامیم زیرا عقیده من دموکراسی بدون مصوبات واقعی و آزادی مطبوعات نیست چو در عین

حال دموکراسی با اجماع گسیختگی مصوبات منسب میدانند اجماع گسیختگی مطبوعات دشمن دموکراسی است هر عکس از یک کشور را سیم جدی وحدت بر سر نمی‌ماند من فکر میکنم فرمایشات شاهنشاه در مورد مطبوعات نقدی جامع و کامل است که بر سستی همیشه دجبری ما را اضافه کرد با کسر کرد شاهنشاه در عین حال که دموکراسی و آزادی واقعی مصوبات معتقدیم که گسیختگی هر چه و هر چه در جامعه مصوبات مخالفت برای اینکه مطبوعات در عین حال که است با همه وسیله بسیار مفیدی برای رشد جامعه است اگر مصوبات از دایره واقعی خودش منحرف شود قطعاً این بخش چه حد بود ما خوشوقت هستیم که مصوبات ملی ما در آزادی کامل برخوردار هستند و خردمان و پیشگامان انقلاب ایران بودند هستند خود هندوستان به این با وفود همه جامعه مطبوعات وظیفه داریم است از این مکان مقدم بر آن تشکر جامعه مطبوعات را عرض شاهنشاه بزرگ ایران برسانم که این چنین حمی دموکراسی و مطبوعات هستند چون وقت زیادی ندارم سایر مطالب را در جلسه بعدی لازم میدانم امروز از این ساحت مقدس از زمامداران و زهرمان و ملت هندوستان که آنچنان از شاهنشاه بزرگ ما تحلیل کردند تشکر کنم و فکر میکنم همانطور که شاهنشاه بزرگ ایران فرمودند دوستی ایران و هندوستان بیشک دوستی تاریخی است و ملت ایران آرزو مند است که دو ملت از تفرقات این دوستی بیش از پیش بهره‌مند شوند (احسنت)

رئیس - خانم ترویبت بفرمائید
بانو ترویبت - جناب آقای رئیس نمایندگانی محترم قلا از اینکه اگر واقعا نتوانم حق مطلب را درباره سیاستگذاری از ۱۷ دی آنطور که باید و شاید بعلت کسالتی که دارم اداء نکنم و این وظیفه را بنحو شایسته انجام دهم بویژه میطلبم واقعا ادای حق مطلب در باره سپس و عظمت این روز تاریخی بسیار مشکل است اگر امروز در بیان ایران هر قدر از این شده‌ای نگنند هر قدر این از مسرت در هر باره در دو دهه سیاستهای می‌باید خود را بر آن بزرگ مایحضرت رضاشاه کبیر تقدیم کنند

باز استوار است و حق مطلب را ادا کند آن روز بزرگ تاریخی در زندگی عموم ایرانیان است و حتی مقیدم بنده و بسیاری کسان نقطه عطف تاریخ زندگی ملت ما است (صحیح است) تا آن تاریخ در خانواده ما ایرانیان زن و مرد جدا از هم زندگی میکردند زنها در اندرونها در تار و پود پرده های تاریک با جهل و نادانی بسر میبردند شاید هیچکس نتواند به اندازه بنده در متن واقعه باشد چه قبل از آن تاریخ و چه بعد از آن تا بتواند عظمت آن روز تاریخی را درک کند، بنده در آن سال در تاریخ ۱۳۰۲ که خیلی جوان بودم یادم می آید شروع کردند بجمع آوری مکتب خانه ها در تبریز و مدارس دخترانه بجای آن تأسیس کردند، آنوقت چه زجرها که ما نمیکشیدیم امروز نابالو یک مدرسه را که میزدیم فردا صبح که میرفتیم میدیدیم نابالو را خرد کرده و پائین انداخته اند، گاهی این دختران معصوم ده دوازده ساله که با چادر و بیچه بمدرسه میآمدند میدیدیم که به پهنای صورت اشک می ریختند چرا؟ چون با آنها سنگ می انداختند، کلوخ می انداختند و بنده ناچار بودم آنها را دلداری بدهم، امیدواری بدهم و آنها را وادار بادمه تحصیل علم بکنم و بگویم، طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة این را بیغمبر اکرم (ص) مافهموده است و این يك فریضة است و ربطی به جهالت و علم ندارد، و ما يك چنین مبارزاتی را کردیم، بعد از آن ارسال ۱۳۰۲ تا ۱۳۱۴ در هفدهم دی در آن روز بزرگ تاریخی که قبل از آن هم بنیانگذار ایران نوین می دانستند برای ترقی و تعالی يك ملت باید دو بال این مرغ با هم پرواز کنند و هیچ ممکن نیست يك نیمه ملقی فلج باشد و نیمه دیگر بتواند کاری را انجام بدهد، بر اساس همین فلسفه بود که در این روز بزرگ تاریخی که بنده اگر بخواهم شرح و تعریف آن روز را بکنم که خودم هم افتخار شرفیابی در پیشگاه مبارکشان را داشتم و اظهار امتنان سیاسیگزاری کنم از این اقدامات متهورانه و شاهانه ایشان اگر بخواهم به تفصیل عرض کنم واقعا وقت کفایت نخواهد کرد، شادی و خوشحالی عموم زنها در آن روز مخصوصاً زنان فرهنگی را بنده نمی توانم در اینجا آطور که لازم است به تفصیل تشریح کنم، آن روز روح زن ایرانی را عوض

کرد، تا آنروز زنان ایرانی معنا و روحاً اسیر بودند، آزاد نبودند و زنان اگر آزاد نباشند هرگز نمی توانند افراد آزاد تربیت کنند و بجای آن تحویل دهند (صحیح است) و چون زن ایرانی معنی آزادی را نمی دانست نمی توانست آطور که لازم بود بچه ها و فرزندان مملکت را تربیت کند، دور از مرحله دور از اجتماع بود ولی بعد از آنکه درهای دانشگاهها بروی زنان ایران باز شد مؤسسات علمی باز شد، در همان موقع زن ایرانی ایافت خود را ثابت کرد، حتی در همان روزها که تحول لباس انجام گرفت همه تعجب میکردند که چطور شده تا در روز که زن ایرانی زیر چادر بوده امروز باین حد مرتب و منظم تغییر لباس داده و معنای فکر را خود را همقدم با ترقی اجتماع کرده است البته همه می دانیم بعد از این که مخصوصاً زن ایرانی آزادی بدست آورد و از تعلیم و تربیت صحیح بهره مند شد آن خلأ بزرگی که در زندگی او بود که نمی توانست در شئون سیاسی و اجتماعی کشور خودش شرکت کند با انقلاب بزرگ ایران بانی انقلاب بزرگ ایران شاهنشاه آریامهر با انقلاب ششم بهمن همچنانکه تمام زندگی ملت ایران را عوض کرد زندگی زن ایرانی را نیز عوض کرد و این خلأ را از بین برد بنده اگر بخواهم تمام منشور انقلاب را يك يك عرض کنم به تفصیل می کشد همان تغییر و اصلاح انتخابات و دادن حق رأی بزنان با آنها روح تازه ای دمید و آنها توانستند در جامعه چنانچه باید و شاید جای خود را پیدا کنند هر مقامی که بدست آوردند در انجام وظایف خود موفق شدند و توانستند اداره کنند و امروز در تمام مناصب و مقام های عالی مازنان با کفایت و با داریتی داریم که وظیفه خودشان را بخوبی انجام میدهند، اما بنده می خواهم از پشت این تریبون به عموم خواهران ایرانی عزیزم پیامی بفرستم که ما واقعاً باید حق مطلب را ادا کنیم، حالا که بما حق داده شده بهمان اندازه هم باید روی دوش های خودمان احساس مسئولیت کنیم آن روز شاهنشاه بزرگ ماهی نظور که فرمودند ماملت ایران بفکر معظله که همیشه چند قدم جلوتر از وقایع هستند و همه امور را بروشنی پیش بینی میفرمایند چون هنوز چند روز نگذشته بود از طرح

لژیون خدمتگزاران بشر که بوسیله شاهنشاه مابیش نهاد شده بود در سازمان ملل متحد با افتخار از طرف عموم ملتها تصویب رسید آیا در این لژیون خدمتگزاران بشر چه کسی باید اسم ننویسد؟ بنده عرض میکنم بیشتر زنها که لقب راوف و مهربان دارند و همیشه میخواهند بجای خود خدمت کنند مخصوصاً در این اواخر ماهمه از منویات عالی شاهانه مستحضر شدیم که به بیگار با بیسوادی جنبه جهاد دادند، یعنی بر هر فرد ایرانی که با سواد است فرض است که بفکر با سواد کردن هم میهنان خود باشد و با آنها کمک کند، آیا برای زنان ایرانی چه وظیفه ای بهتر و بهتر از کمک در بیگار با بیسوادی است پس باید برای اینکه از این حقوقی که رضاشاه کبیر پدر تاجدار شاهنشاه بزرگ ایران و شاهنشاه آریامهر به ما زنها داده اند سیاسی کاری نکنیم و خود را موظف بدانیم و آبی غفلت را بر خود هموار نداریم و سعی کنیم برای ترقی و تعالی میهن عزیز خود و اجرای منویات شاهنشاه بزرگ و عالیقدر ایران متشکرم (احسن)

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به بازرگانی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی و ارسال به مجلس سنا

رئیس- وارد دستور میشود گزارش شور دوم لایحه راجع به بازرگانی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه ۷ دیماه ۱۳۴۷ با حضور آقای قوام مدبری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۳۹۲۰-۱۳۴۷/۸/۲۰ دولت راجع به بازرگانی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی را که گزارش شور اول آن شماره ۶۲۴ چاپ شده بود برای شور دوم مورد رسیدگی فرمود و با توجه به پیشنهاد واصله گزارش شور اول را بمختصر اصلاحی تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان

بنادر و کشتیرانی بصورت شرکت سهامی و از طریق بازرگانی اداره خواهد شد. این شرکت از تاریخ تأسیس جانشین سازمان بنادر و کشتیرانی بوده و کلیه وظایف و حقوق و اختیارات سازمان بنادر و کشتیرانی از احاط وصول حقوق و عوارض بندری و انبار داری و تخلیه و بارگیری و بهره برداری از تأسیسات و تجهیزات بندری و حق الثبت کشتی ها و سایر حقوق طبق قوانین و مقررات موضوعه بشرکت مذکور تفویض و واگذار میشود.
امور مالی و استخدامی و معاملات و وظایف و اختیارات شرکت بنادر و کشتیرانی تابع اساسنامه ای خواهد بود که بتصویب کمیسیونهای دارائی و استخدامی مجلسین رسیده باشد و تا زمانیکه اساسنامه مزبور بتصویب نرسیده مقررات فعلی سازمان قابل اجرا است.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی
گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۲ دیماه ۱۳۴۷ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط به بازرگانی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری- دیهیم

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۲ دیماه ۱۳۴۷ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به بازرگانی شدن سازمان بنادر و کشتیرانی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون دادگستری- دکتر وفا

رئیس - ماده واحده مطروح است آقای عدل طرح می کند.

دکتر عدل طباطبائی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم معات بنکد شده بعنوان مخالف اسم نوشتم این نیست که مخالف باشم سازمان بنادر و کشتیرانی بصورت شرکت سهامی و طبق اصول سازگاری اداره شود بلکه باین علت است که در آخر این ماده معطل طوری تنظیم شده است که بنده بیم آن دارم که در کمیسیونهای مربوطه اساسنامه مربوط به امور مالی و استخدامی و غیره قابل تصویب نشود. بعلم اینکه ما گفته ایم سازمان بنادر و کشتیرانی بصورت شرکت سهامی تبدیل خواهد شد اما نگفته ایم که کارکنان این شرکت سهامی چیست و اگر هیئت مدیره دارد انتخاب آنها بچه صورت و طبق چه مقرراتی است، آیا این شرکت سهامی مجمع عمومی و صاحبان سهام دارد؟ شورای عالی دارد؟ در این لایحه ما از کارکنان با اصطلاح کارکن سازمانی این شرکت را تعیین نکرده ایم ولی اجازه داده ایم که امور مالی و استخدامی و غیره را کمیسیونهای مربوطه تصویب کنند، برای اینکه کمیسیونهای مربوطه مقام آن باشند که این امور را تصویب کنند بدین معنی و تشخیص دهند که این امور را بکدام مقام کدام کارکن

تصویب مقررات مذکور را در کمیسیونها منتع میکنند از جهت دیگر هم در قسمت اول این ماده اشکالات وجود دارد و یکی از اشکالات این است که در قسمت اول ماده فرستاده است که کلیه وظایف و حقوق و اختیارات سازمان بنادر و کشتیرانی باین شرکت تفه بعضی میشود در ابتدا یک حکم کلی داده ایم شامل کلیه حقوق و وظایف و اختیارات ولی الاصله آنها محدود کردیم که فقط بوظایف و حقوق عوارض و حقوق بندری و غیره غیره تا اینکه سایر حقوق طبق مقررات شرکت جدید تأسیس محول میشود و حال آنکه ما در ابتدا این تفویض کلیه وظایف و حقوق و اختیارات را گفته ایم و بعد فقط در مورد وظایف و اختیارات حصر کردیم بنسب فقط در آن موارد و در مورد حقوق سازمان بنادر فائز محدودیت در آخر حمله نشده ایم در حالی که وظایف و اختیارات که حقوق ناشی از آنست محدود تعیین شده است بطوری که همین ماده دارای براد است باین معنی که در ابتدا ذکر شده است که بصورت شرکت سهامی و بطریق دیگری اداره خواهد شد شرکت سهامی بودن صورت نیست اصطلاح فرنگی است آسیکت نیست، یک قلمی است که یک ماهیتی میدهد باین شرکت

سهمی زیرا باین شخصیت حقوقی میدهد. در حقیقت می کند و تابع مقررات خاصی می کند که حاکم بر جمعیت تجاری است پس باین صورت نیست و یک قلمی است که یک اصولی است که بشما هیئت می دهد علاوه ذکر کلمات از طریق سازگاری مفید جمعیت و منظوری است؟ آیا بزرگترین حقوق و بزرگترین است؟ بزرگترین بودن بشما هیئت است یعنی شرکت سهامی بودن دستگیر که عرض شد بزرگترین تابع بزرگترین اصول و مقرراتی میشود که در قوانین تجاری ذکر شده و در نظر هدف برای تحصیل سود که میکند یعنی برای درآمد بیشتر و خرج کمتر کار میکند پس این امر را خود شما از مقام ریاست مجلس و محس محترم استدعا کنیم این لایحه را تصویب کنند کمیسیون که طرف دوسه روز و بخواه بر بعضی که کرده صلاح شود و مورد گزارش از کمیسیون دارائی مجلس برگردد تا کار کمیسیونهای دارائی و استخدام

بنا کند ملک از کارکنان سازمانی این شرکت سهامی رجوع کنند، آری باید به هیئت مدیره رجوع کنند؟ آری باید به مجمع عمومی صاحبان سهام رجوع کنند؟ آری باید به هیئت مدیره رجوع کنند و چون در تعیین کارکنان شرکت اختیاری برای کمیسیونها تعیین شده است در باره آن تصمیماتی بگیرند بنده تصور میکنم لازم بود که در همین بنده حده قید میشد که سازمان و مقررات مربوط به امور مالی و غیره کمیسیونها تصویب نکنند و باین ترتیب کمیسیونها نمیتوانستند در سازمانها پیش بینی کنند که این شرکت سهامی هیئت مدیره دارد و معادل سهام آن چند نفر است کثیرتر شرکت سهامی بچه طریق است از طریق سازمان است یا چیزی؟ شورای عالی دارد؟ معارض مجمع عمومی صاحبان سهام چه تصمیمی میگیرد؟ بعد امور محققان از قبیل استخدام مالی و غیره جزو وظایف و اختیارات این کارکنان مختلف مقررات علاوه بر این ایراد که وارد است و

خصوصاً در قسمت دوم ماده از نظر رسیدگی و تصویب مقررات مختلفی که باید حاکم بر امور مالی و استخدامی و غیره شرکت سهامی باشد متعذر و منتع نشود خیلی متشکرم
رئیس - آقای اهری بفرمائید.

اهری - با وجود اینکه آقای دکتر عدل طباطبائی در کمیسیون دارائی تشریف دارند (دکتر عدل طباطبائی بنده بیم آن دارم که در کمیسیون اقتصاد هم با ایشان است و نظیر این لایحه بازار گرانتری شدن سازمانهای دولتی چند لایحه دیگر بتصویب مجلس رسیده و اساسنامه آنها هم در کمیسیونهای دارائی و استخدام مورد رسیدگی قرار گرفته بنا بر این لایحه منحصراً بفرود اولین لایحه در باره بازار گرانتری شدن سازمانهای دولتی نیست و همانطور که اساسنامه سازمان غده و قند و شکر و دخانیات مورد رسیدگی قرار گرفته و بنده بیم کمیسیونها رسیده در این مورد بخصوص هم از گرانتری این شرکت و هم وظایف و اختیاراتشان و بطور کلی رسیدگی به اساسنامه شان در کمیسیونها مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت جنابعالی هم هر راهنمایی و نظری داشته باشید در مورد اساسنامه خواهید فرمود و توجه داشته

باشید که سازمانهای خیلی مهمتر اساسنامه شان در کمیسیون دارائی و استخدام تنظیم شده است از گرانتهایی که باید در این سازمان بنادر و کشتیرانی که بعد از این بصورت شرکت باید اداره شود داده میشود منظور نظر قرار خواهد گرفت.

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟
جنابعالی (نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها فرمایند که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۴ - طرح سؤال آقای مؤید امینی از وزارت آبادانی و مسکن راجع به ساختمان جدید وزارت کشاورزی و جواب آقای دکتر نیک بی وزیر آبادانی و مسکن
رئیس - سؤال آقای مؤید امینی از وزارت آبادانی و مسکن مطرح است. آقای مؤید امینی بفرمائید.

مؤید امینی - عرض کنم، مبنای سؤال بنده از وزارت آبادانی و مسکن مبتنی بر یک خبری بود که در روزنامه کیهان درج شده بود به این متن که دولت بهترین مستأجر است با همین عنوان نوشته بودند متن خبر این بود که دولت ۶۷ میلیون ریال در ماه اجاره خانه میدهد بنده وقتی حساب کردم دیدم سالیانه ۸۰ میلیون میشود (بکنفر از نمایندگان - بیش از این است) بنده با آنچه که روزنامه نوشته بود استناد کردم وقتی بنده این خبر را خواندم و از بولوار کرج هم یک روزی میگذشتم دیدم آسمانخراشی در حدود ۱۸۰۱۷ طبقه که سالیان متمادی است نیمه کاره مانده. آقایان ملاحظه فرمودید وقتی وزارت کشاورزی منشعب شد چندین وزارتخانه این وزارتخانه های جدید رفتند در اقصی نقاط شهر عمارت های عظیمی را اجاره کردند مسلماً با ۵۰۰ هزار تومان در ماه اجاره وزارت کشاورزی یک جا آسمانخراش گرفتند عمارت خاپیک در لاله زار توهم در اجاره آنهاست بنده سؤال این بود که آن آسمانخراشی که آنجا ساخته شده اگر بموقع تکمیل و حاضر میشد مسلماً میشد آنجا لافاقل دو وزارتخانه را جا بدهد سؤال بنده خیلی ساده است که چرا این کار نشده و

این چه ضرری است که بدولت زده اند که دولت باید سالیانه ۸۰ میلیون تومان اجاره بدهد ولی ما وقتی برای کارهای ضروری مراجعه میکنیم میفرمائید که پول نیست و متأسفانه اعتبار تمام شده استدعا کنم این بود که ضمن آنکه توضیح داده میشود بمجلس این مطالب هم روشن بشود که ببینیم اصلاً برنامه ای داریم برای این کار الان مملکت ما از لحاظ جمعیت و از لحاظ سازمان در حال گسترش است و ممکن است در ده سال آینده جمعیت ما به ۳۵ میلیون نفر برسد و بهمین نسبت هم سازمانهای مملکتی گسترش پیدا خواهد کرد وزارت آبادانی و مسکن باید یک برنامه ده ساله داشته باشد که ببیند حتی چه مقدار برای خودش باید عمارت ایجاد کند و سایر سازمانها و وزارتخانه ها هم همینطور ملاحظه فرمائید برای شهرنایی کل کشور یک عمارتی در زمان رضاشاه کبیر ساخته شده و شهرنایی مجبور شده در خارج از محوطه شهرنایی در خیابان

و آب و جبهه‌های دیگر برای خود مجهزانی اجاره کند
 احتیاج هم دارد نخست وزیر با فکر خوبی کرد نمیدانم
 این ابتکار هم بواسطه آقای نخست وزیر بود دیگری چند
 ساختمان در اقصی نقاط شهر اجاره کرده بودند آمدند از
 همان محل از بانک پول گرفتند و یک عمارت خیلی خوبی
 دارند می‌زند که تمام دستگاه را منظم کرد کنند در آن
 عمارت نمیدانید مردم تاجه حد ناراحتی دارند تا بروند
 بگردند و وزارتخانه‌های را پیدا کنند يك مثلی است که
 میگوید که اسباب کشتی معادل يك حریق شدید است
 بعضی از سازمانها امروز اینجا هستند فردا جای دیگر
 سال دیگر در یک عمارت دیگر و در جریان این کار تمام
 وسایل و تشکیلات و تجهیزات از بین میرود و در نتیجه روز
 از روزی از تومن استفاده میکنم ضمن آنکه توضیح میدهند
 چرا کار ساختمان عمارت باین خوبی معوق مانده و ساخته
 نشده حتماً باید شروع ساختمان بشود در عین حال بفرمائید
 که آیا يك برنامه‌ای دارید برای این کار ۸۰ میلیون تومان
 پول کمی نیست اگر این کار را بوش بوش انجام بدهید
 احتیاجات دستگاههای دولتیان هم مرتفع میشود از نظر
 اجاره محل و بعد این پولها را خرج جای دیگر میکنید
 فعلاً عرض دیگری ندارم

رئیس - آقای وزیر آبادانی و مسکن بفرمائید
دکتر نیک بی (وزیر آبادانی و مسکن) - با اجازه
 مقام محترم ریاست این مطلبی که جناب آقای مؤید امینی
 نماینده محترم فرمودند بنظر بنده مطلبی است که خود بنده
 هم باید میگویم جز در يك مورد که آن پرداخت مبلغ
 مال الاجاره است در مورد مبلغ مال الاجاره بنده اطلاع ندارم
 و در این مورد هم تردید دارم که اگر تمام مصالح اختصاص بدهیم
 باین کار چون هم در تهران پرداخت نمیشود که امکان
 ساختمان برای رفع نیازمندی از این محل میسر باشد
 نباشد بنده یادداشت کردم مطلب خیلی صحیح ایشان
 که بنده بنمیشود راهی پیدا کرد مثلاً همان کاری که نخست
 وزیر برای تأیید مجلس شورای ملی کرد یعنی از اسباب
 من گری اعتبار صورت وام گرفت که از محل وجوه پرداختی
 مال الاجاره پرداخت میکنند همین سیاست را بشود
 برای تمام وزارتخانهها اتخاذ کرد ولی ساختمان از محل

اعتصابات عمرانی مسلمانان نخواهد بود و لاف در
 برنامه جاری عمرانی مسلمانان مقدور نخواهد بود درباره
 ساختمان وزارت کشاورزی طبق محتویات
 پرونده های موجود در اواسط سال ۳۸ وزارت
 کشاورزی بمنظور تمرکز کلیه فعالیت‌های کشاورزی با
 تأیید هیأت دولت **مجلس** را در جریان این استندوم برای
 ساختمان تخصیص داد و فقط نظارت ساختمانی این کار بعهده
 بانک ساختمانی سابق گذاشته می‌شود در تاریخ ۳۸/۱۲/۱۷
 تهیه نقشه‌های معماری و محاسباتی بعهده مهندسین مشاور
 مهندس فرما نفرماتیان و اکذابی می‌شود پس از تهیه نقشه‌ها
 کار از طریق مناقصه بشرکت سوم طی قرارداد شماره ۱۶۴۸
 مورخ ۳۹/۱۱/۱ و گذار میگردد بر آورد اولیه ساختمان
 و تأسیسات مربوطه در حدود ۵۰۰ میلیون ریال پیش‌بینی
 گردیده بود چون زمین اختصاصی نسبت با احتیاجات موجود
 وزارت کشاورزی کوچک بود قرار بر این گردید بنمایش
 در ۲۵ طبقه ۲۱ طبقه طبقات اصلی دو طبقه زیرزمینی
 و دو طبقه کافه تری ساخته شود اعتبار اولیه کارهای ساختمانی
 وزارت کشاورزی طبق صورت مجلس مورخ ۳۹/۹/۱۶
 مبلغ ۲۰ میلیون تومان صرف کار شده بایردخت‌هایی که
 اخیراً شد و صرفه‌جویی که شاید در حدود ۵ میلیون تومان

بود ما توانستیم از کد هزینه‌ها نژیم و در حدود ۲۴ تا ۲۵
 میلیون تومان دیگر اعتبار لازم است تا بشود این عمارت
 را بصورت اولیه با حذف تمام تزئینات و قسمت‌های لوکس
 تهیه کرد (یکتفاز از نمایندگان - چقدر زیر بناسات)
 جمعاً ۴۸ هزار متر زیر بنا خواهد بود که زمین مقید و
 قابل استفاده کمی بیش از ۱۴ هزار متر مربع است که
 تصور میکنم علت اصلی تفاوت فاحش بیشتر از نظر طبقات
 زیرزمینی و کافه تر با است که در نظر گرفته شده در دو ماه
 قبل مطالعه شد از طرف وزارت آبادانی و مسکن بصورت
 خیلی دقیق که از محل بهترین استفادای که می‌شود کرد
 چه هست آیا مصلحت هست در همین حدودی که زیر بنای
 ساختمان آمده بالا قطع کنیم و همین ۱۲ طبقه را تکمیل
 کنیم و در اختیار وزارتخانه بگذاریم و با مصلحت است که
 ۲۵ طبقه تکمیل بشود و در اختیار وزارتخانه گذاشته بشود
 بالاخره مصلحت چنین دیده شد که از نظر صرفه‌جویی

ساختمان ادامه داده شود چون تمام مخارج در ایجاد
 فونداسیون و دیواره‌های ساختمان و سایر کارها شده و تمام
 نقلیه هزینه جمعاً بیش از ۵ میلیون تومان بالغ نمیشود
 و باز ۲۰ میلیون اعتبار لازم داریم و این اعتبار در برنامه
 آینده پیش‌بینی نشده فقط ۱۰ میلیون تومان آن پیش‌بینی
 شده بنابراین تکمیل این ساختمان در ۳ سال آینده مقدور
 نخواهد بود ولی این دلیل نمیشود که نشود این عمارت
 را تکمیل کرد با وزارت کشاورزی - وزارت اصلاحات
 ارضی و تعاون روستائی و وزارت منابع طبیعی و تولیدات
 کشاورزی بنده چندین جلسه تشکیل دادم معلوم شد که
 براحتی دو وزارتخانه یا سه وزارتخانه را در این محل
 میتوانیم جا بدهیم و پیشنهادی که بنده بدولت خواهم
 کرد اینست که اگر دولت موافقت بکند شبیه ساختمان
 نخست‌وزیری بتوانیم از بانک مرکزی وامی بگیریم البته
 بنده هنوز مذاکره نکرده‌ام ولی تصور نمیکنم مشکلی باشد
 چون ۱۰ میلیون تومان اعتبار پیش‌بینی شده در حدود ۱۲
 تا ۱۵ میلیون تومان هم اعتبار اگر بصورت وام گرفته بشود
 و از محل وصول مال الاجاره‌ها هم پرداخت بشود بجز
 همین اعتبار پس از شروع دو سال وقت لازم است که این
 ساختمان تکمیل بشود و بنده هیچ اشکالی در تکمیلش
 نمیبینم و تصور نمیکنم که تأمین اعتبارش هم مشکل زیادی
 داشته باشد از راه‌هایی غیر از بودجه برنامه عمرانی چهارم
 هم منظور که عرض کردم با زمین قابل استفاده‌ای که در
 اختیار هست در ۲۵ طبقه دو پاسه وزارتخانه را میشود در
 آنجا مستقر کرد بنده دیگر عرضی ندارم

رئیس - آقای مؤید امینی قانع شدید؟
مؤید امینی - اگر جنابعالی قانع شدید بنده هم
 قانع شدم آقای وزیر خودشان چون فرمودند که سؤال
 بنده و اقامت درست است اعتبار ندارند اعتبار بخواهند و وسیله
 فر هم بکنند بنده استدعا میکنم يك کاری بکنند که این
 عمارت تمام بشود و بنده قانع نشدم
رئیس - ایشان گفتند که در نظر گرفته‌اند
۵ - تصویب صورت جلسه
رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری

نیست؟ (اظهاری شد) صورت جلسه قابل تصویب میشود
۶ - تقدیم يك فقره آئین‌نامه بوسیله آقای معاون
وزارت بهداری
رئیس - آقای دکتر مرشد بفرمائید
دکتر مرشد (معاون وزارت بهداری) - با اجازه
 مقام محترم ریاست در اجرای بند ۳ ماده ۸ قانون مواد
 خوراکی و آشامیدنی آئین‌نامه مربوط به تعیین حق
 آزمایش برای تصویب کمیسیونهای مربوطه تقدیم میشود
رئیس - به کمیسیونهای مربوطه ارجاع میشود
۷ - طرح سؤال آقای پردلی از وزارت آموزش و پرورش
راجع به انتقال دبیران لیسانسیه از زابل و جواب
آقای دکتر بطحائی معاون وزارت آموزش
و پرورش
رئیس - سؤال آقای پردلی از وزارت آموزش و
 پرورش مطرح است آقای پردلی بفرمائید
پردلی - اجازه بفرمائید آقای معاون وزارت آموزش
 و پرورش توضیحاتشان را بفرمائید
رئیس - آقای دکتر بطحائی بفرمائید
دکتر بطحائی (معاون وزارت آموزش و پرورش) -
 با اجازه ریاست محترم مجلس شورای ملی در پاسخ سؤال
 جناب آقای پردلی نماینده محترم توضیحات زیر را عرض
 می‌رسانم
دکتر بهبودی - اول سؤال ایشان را قرائت بفرمائید
 تا به بینیم چی هست
دکتر بطحائی - جناب آقای پردلی نماینده محترم
 سؤالی فرمودند که عین سؤال ایشان قرائت میشود
 ۱ - چرا دو سال قبل در حدود هفده نفر لیسانسیه
 را از سیستان انتقال دادند و تقریباً سیکل‌های دوم
 دبیرستانهای زابل را بعلت نداشتن دبیر لیسانسیه ریاضی
 و فیزیک و شیمی تماماً منحل کردند
 ۲ - اگر تعمد نبود چرا بتلکرافات مردم زابل
 توجهی نشد و بعد از این همه تذکرات و سؤال بنده جبران
 این ظلم دردناک نگردید
 ۳ - بنظر مقام وزارت میزبور حل فوری و عملی

چست که جوابگوی خواسته های مردم طبق مبنای انقلاب شاه و مردم میباشد.

۴- آمار دقیق لیسانسهای ریاضی و فیزیک و شیمی را که در خدمت وزارت آموزش و پرورش هستند اعلام از کادر اداری آموزش بطور تفکیک که در هر تیزی چند نفر مشغول کار هستند کتباً اعلام فرمایند.

بطوریکه ملاحظه میفرمایند این سؤال مربوط به نقل و انتقالات دو سال قبل است و در سال گذشته در همین موقع این سؤال از طرف ایشان مطرح گردید و از طرف وزارت آموزش و پرورش توضیحات کافی در مجلس شورای ملی و کمیسیون مربوط داده شد و جناب آقای پردلی و کمیسیون پس از استماع توضیحات وزارتخانه و اطلاع از مشکلات موجود آگاهی بر تلاش و زحماتی که وزارت آموزش و پرورش با توجه به امکانات بعمل آورده است به ضیحات وزارتخانه را قانع کننده دانستند (پردلی - خیر اینطور نیست قانع نشدم او برای ایشان روشن شد که بهیچوجه مسا معجزه اجر یا تخلف بانقض قانون از مصادیق ماده ۱۵۵ آییننامه داخلی و وظائف کمیسیون پیش نیامده و بهمین دلیل موضوع سؤال مختومه اعلام شد.

ایشان طرح مجدد همین سؤال ضمن اینکه نشانه حسن توجه جناب آقای پردلی به امر آموزش و پرورش بخصوص به آموزش و پرورش حوزه انتخابی خود میباشد و این حسن توجه مورد کمال تشکر و امتنان وزارت آموزش و پرورش است امکان میدهد که یکبار دیگر توضیحاتی درباره مسئله کمیود معام و علل موجبات آن با اقداماتی که وزارت آموزش و پرورش بر طبق رفع این مشکل نموده است مطرح شود.

سؤال جناب آقای پردلی مشتمل بر ۴ قسمت است که بهر یک جداگانه ذیلاً توضیح داده میشود.

۱- قسمت اول و دوم سؤال ایشان مربوط به انتقال ۱۷ نفر دبیر لیسانس از سیستان و بلوچستان در دو سال گذشته است و این انتقال عملاً دلیل عمده بر انحلال دوره دوم دبیرستانهای آنحوزه میدانند اولاً علل انتقال این افراد در دو سال پیش در جلسه علمی مجلس شورای ملی عرض نمایند گان محترم رسیده است از تکرار آن که موجب

تطویل کلام خواهد شد صرف نظر میشود ولی این نکته را اضافه مینماید که در سال تحصیلی جاری دستور اکید در مورد منع انتقال دبیران صادر شده و این دستور در مورد انتقال دبیر تهران بطور جدی رعایت شده است ثانیاً در مورد اینکه فرموده اند وزارت آموزش و پرورش عمداً دبیرستانهای سیستان و بلوچستان را منحل کرده است به استحضار میرساند:

رئیس - آقای دکتر بطحائی فامیل فرمایند بعلت قطع جریان برق چند دقیقه تنفس داده میشود.

(در ساعت ۲۰:۱۰ دقیقه صبح جلسه بعنوان تنفس تعطیل و در ساعت ۳:۱۰ دقیقه مجدداً تشکیل گردید).

رئیس - آقای دکتر بطحائی بفرمایند.

دکتر بطحائی (معاون وزارت آموزش و پرورش) عرض کرده در مورد اینکه فرموده اند وزارت آموزش و پرورش عمداً دبیرستانهای سیستان و بلوچستان را منحل کرده است نه تنها انحلال عمدی دوره های دوم دبیرستان را وزارت آموزش و پرورش رسماً تکذیب میکنند بلکه اصولاً انحلال غیر عمدی هم نه در سیستان و بلوچستان و نه در هیچ نقطه کشور مصداق پیدا نکرده است و کلاس

ششم ریاضی ذیل نیز بعلت کمی دانش آموزان و طلب ششم ریاضی تأسیس نشده است و وزیر آموزش و پرورش

که شخصاً از این محل بازدید نموده است دستور داده است که اگر تعداد دوستان از ۱۰ نفر کمتر است به زاهدان اعزام گردند تا با تعیین جا و تأمین هزینه تحصیلی به تحصیلات خود ادامه دهند و اگر بیشتر است کلاس تشکیل شود و بعلت اینکه داوطلب از ۱۰ نفر کمتر بوده تشکیل نگردیده است و تصدیق میفرمایند که برای

۱۰ محصل اعزام به لیسانس ریاضی در حد کلاس ششم بهیچوجه با موازین اقتصادی مملکت تطبیق نمیکند

علاوه بر آن مقایسه آمار دانش آموزان دبیرستانها در سال تحصیلی ۱۳۴۵-۴۶ یعنی یکسال قبل از زمان مورد نظر جناب آقای پردلی با سال های بعد بترتیب هر کدام بین ۶۷ تا ۹۴ هزار نفر افزایش دانش آموز دبیرستانی در سطح کل کشور و ۶۱۹۵ نفر افزایش دانش آموزان آنها در دبیرستانهای سیستان و بلوچستان نشان میدهد با این

ترتیب ملاحظه میشود همه ساله بطور متوسط ۱۶/۳٪ تعداد دانش آموزان دبیرستانهای کشور و سیستان و بلوچستان اضافه شده است با این ترتیب عنوان کردن مسئله انحلال دبیرستان بهیچوجه واقعبینانه ندارد اینک به مسئله وجود بافقدان عمدی پذیرد از وزارت آموزش و پرورش متفکر است که اعلام نماید علیرغم محدود بودن امکانات در طی ۳ سال اخیر جمعاً ۵۷۴۳۴۷ نفر دانش آموز در سطح دبیرستان و دستمان در سراسر کشور اضافه شده است گویند این تعداد افزایش بخصوص در سطح دبستان مادام که کید افراد لازم التعلیم بدستمان راه نیابند وزارت آموزش و پرورش را راضی نخواهد کرد اما میتوانیم خوبی تلاش میکنیم این وزارتخانه را در راه تحقق بخشیدن به هدفی مقدس انقلاب شاه و مردم نشان دهد اما در مورد وضع دبیرستانهای حوزه سیستان و بلوچستان و برای اینکه روشن شود که در سال جاری با اقداماتی که شده است در این ستاره ای این حوزه کار آنجا که امکان داشته است از احداث دبیرتکمیل میباشند آمار تفصیلی از لحاظ تعداد دانش آموزان دبیر در رشته های مختلف موجود است که در صورت لزوم در جناب آقای پردلی گذاشته خواهد شد فقط در اینجا تصور کلی آمار دبیران و کلاسهای دوره اول و دوم متوسطه شهرستان ذیل را که مورد نظر جناب آقای پردلی است بطلاع نمایندگان محترم میرساند:

۱- شهرستان در سیستان در سراسر کشور اضافه شده است گویند این تعداد افزایش بخصوص در سطح دبستان مادام که کید افراد لازم التعلیم بدستمان راه نیابند وزارت آموزش و پرورش را راضی نخواهد کرد اما میتوانیم خوبی تلاش میکنیم این وزارتخانه را در راه تحقق بخشیدن به هدفی مقدس انقلاب شاه و مردم نشان دهد اما در مورد وضع دبیرستانهای حوزه سیستان و بلوچستان و برای اینکه روشن شود که در سال جاری با اقداماتی که شده است در این ستاره ای این حوزه کار آنجا که امکان داشته است از احداث دبیرتکمیل میباشند آمار تفصیلی از لحاظ تعداد دانش آموزان دبیر در رشته های مختلف موجود است که در صورت لزوم در جناب آقای پردلی گذاشته خواهد شد فقط در اینجا تصور کلی آمار دبیران و کلاسهای دوره اول و دوم متوسطه شهرستان ذیل را که مورد نظر جناب آقای پردلی است بطلاع نمایندگان محترم میرساند:

۲- در شهرستانهایی که دانشگاه وجود دارد از دانشجویان سال های سوم و چهارم برای کمک در امر تدریس دروس فیزیک و ریاضی و شیمی و طبیعی استفاده شده هم اکنون ۲۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه های تهران و شهرستانها در این در یافت حق التدریس در دبیرستانها مشغول تدریس میباشند.

۳- در ابتدای سال تحصیلی جاری یکباره از وزارت دستور داده شد کارمندان اداری در هفته علاوه بر خدمات اداری دو ساعت و راه نمایان تعلیماتی ۶ ساعت در خارج از ساعات اداری برای کمک در رفع کمیبود دبیر تدریس نمایند و این اقدام هم بشود خود کمک مؤثری بود.

۴- در غالب شهرستانها از وجود افرادی که دارای معلومات عالییه بوده صلاحیت تدریس داشته باشند و در خدمت سایر ادارات دولتی میباشند با در مشاغل آنرا خدمت میکنند برای امر تدریس استفاده شده است.

۵- مطلب مهم و قابل ذکری که بعنوان یکی از اقدامات اساسی وزارت آموزش و پرورش در زمینه کمیود دبیر بعمل آمد این است که از ابتدای سال تحصیلی طبق پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و دستور جناب آقای نخست وزیر کمیته خاص مرکب از نمایندگان وزارتخانه ها و سازمانهای مرتبط برای رسیدگی امر کمیود دبیر علوم و ارائه راه حل های عملی برای مرتفع ساختن آن تشکیل شده و این کمیته نتیجه مطالبات و بررسیها و راه حل های عملی این مسئله را قریباً کیزایش خواهد کرد تصمیمات این کمیته تا حد سیله راهی

حیران کننده در برابر مینماید بخصوص برای شهرستانهایی که بعلت دوری از مرکز با علل دیگر بعلت کمبود برای قبول خدمت وجود دارد و این تازات بشهری منتهی شده است و اقدامات همه جانبه ای پیش بینی شده است که

با عمل شدن آنها انشاءالله رفع نگرانی مردم و موجبات سؤال در این زمینه دیگر پیش نخواهد آمد.

ضمناً فرصت را مغتنم شمرده اضافه مینماید که نمایندگان محترم توجه دارند که تربیت افراد متخصص احتیاج بزمان دارد توسعه و رشد شئون مختلف کشور و توجه مردم به امر آموزش و پرورش و افزایش تعداد دانش آموزان که همه از ثمرات انقلاب مقدس ششم بهمین است بعدی بوده است که بر نامه‌های عادی تربیت افراد متخصص نمیتوانسته است جوابگوی آن باشد و چون همگام کردن این برنامه‌ها با توسعه ناشی از انقلاب احتیاج بزمان و وقت دارد طبعاً در این فاصله خلائی بوجود می‌آید بخصوص که در همان ابتدای زمان انقلاب دانشسرای عالی که یکی از مراکز مهم تربیتی کشور بوده تعطیل گردید درست است که از سه سال قبل مجدداً این دانشسرا در تهران و بعضی استانها فعالیت مجدد خود را آغاز کرده است اما هنوز دانشجویان آن فارغ التحصیل نشده‌اند و بزودی با اشتغال بخدمت اولین دوره فارغ التحصیلان این دانشسرا ها و اقدامات دیگر مسئله دبیر علوم دبیرستانها حل خواهد شد.

با این ترتیب بکلیه آقایان نمایندگان محترم که علاقه خاص آنان به امر تعلیم و تربیت همیشه مورد ستایش همه طبقات ملت بوده است اطمینان میدهم که در این راه قصوری از طرف این وزارتخانه انجام نگرفته است.

(احسنت)

رئیس - آقای پردلی بفرمائید.

پردلی - سؤال بنده فقط راجع به آموزش و پرورش سیستان بود بنده سال قبل هم قانع نشده بودم منتھی قول دادند که دبیر بدهند آنهم بصورت خاص ، قسمت چهارم سؤال من را هم خواب نفرمودند چون عینک ندارم عین سؤال را نمیتوانم بخوانم تا دو سال قبل آموزش و پرورش سیستان با فرهنگ سیستان یک فرهنگ نمونه بود از هر رشته از علوم اقله دبیر لیسانسیه داشتیم سایر رشته‌ها دبیر لیسانسیه‌اش تکمیل بود از لحاظ تعلیم و تربیت و انضباط یک فرهنگ نمونه‌ای در ایران بود این وضع را وزارت آموزش و پرورش برای ما بوجود نیاورده بود بجزای

دبیرها و خواسته‌های مردم میکرد (نمایندگان - اسمش چیست ؟) آقای فیروز کوهی ، آوردنش گرمسار بپرسید چطور آدمی است الان بیرحمت است بپرسید چطور رئیس فرهنگی است (یکی از نمایندگان - ترفی کرده) اگر ترفی کرده بود مدیر کلش میکردند (نمایندگان - آینه‌ده میشود) نه خیر ایشان نمیشوند آنها که میشوند اینها نیستند شاه انقلاب کرده برای مردم نه برای مأمورین دولت برای اینکه مردم بحقیقت برسند شاه انقلاب کرده که خواسته‌های مردم انجام شود انقلاب نکرده برای مأمورین که هر کاری می‌خواهند بکنند اگر یک مأموری مردم از او راضی باشند برای مردم کار بکنند این نباید اثر عکس داشته باشد و این اقدام وزارت آموزش و پرورش درست در جهت خلاف انقلاب است این اقدام وزارت آموزش و پرورش درست تخریب در امر آموزش و پرورش است این اقدام وزارت آموزش و پرورش مردم را بدین می‌کند مایوس می‌کند ناراحت می‌کند امروز دیده میشود که بیشتر مأمورین روی زدوبند و حسابهای خاص خویش و قومی و امثالهم ولو اینکه هیچ تجربه و لیاقتی نداشته باشند شاغل امور هستند من نمیدانم مردم برای مأمورین هستند یا مأمورین برای مردم ؟ مگر ملت را بین مأموران تقسیم کرده‌اند . شاه انقلاب کرده تحول ایجاد کرده این تحول در روح مردم رسوخ کرده دیگر نمیتوانند این را به عقب برگردانند سپاهیان دانش در دست‌ترین دعات بمردم میگویند که هیچ ایرانی فرقی با دیگری ندارد هر کس مقامی می‌خواهد پیدا کند برود دنبال تحصیل فقط علم و شایستگی است که موجبات برتری را فراهم می‌کند یک نمونه‌ای عرض کنم من یک نند چرانی دارم این دو تا پسر دارد هر دو در دبیرستان هستند یکی کلاس ۱۰ رشته ریاضی است شاگرد اول هم هست اسمش حبیب‌الله . میگوئیم حبیب‌الله چکاره بخو هی بشوی ؟ میگوید یا مهندس یا افسر . به بینید تمیز روحیه و فکر در مردم چه تحولی ایجاد کرده این مردم بعقب بر نمیگردند حاصل زندگی مردم اطفالشان هستند نمیتوانیم بمردم بگوئیم که به تحصیل فرزندان خود بیعلاقه باشند مردم روشن شده‌اند چشم و گوششان باز

دبیرها و خواسته‌های مردم میکرد (نمایندگان - اسمش چیست ؟) آقای فیروز کوهی ، آوردنش گرمسار بپرسید چطور آدمی است الان بیرحمت است بپرسید چطور رئیس فرهنگی است (یکی از نمایندگان - ترفی کرده) اگر ترفی کرده بود مدیر کلش میکردند (نمایندگان - آینه‌ده میشود) نه خیر ایشان نمیشوند آنها که میشوند اینها نیستند شاه انقلاب کرده برای مردم نه برای مأمورین دولت برای اینکه مردم بحقیقت برسند شاه انقلاب کرده که خواسته‌های مردم انجام شود انقلاب نکرده برای مأمورین که هر کاری می‌خواهند بکنند اگر یک مأموری مردم از او راضی باشند برای مردم کار بکنند این نباید اثر عکس داشته باشد و این اقدام وزارت آموزش و پرورش درست در جهت خلاف انقلاب است این اقدام وزارت آموزش و پرورش درست تخریب در امر آموزش و پرورش است این اقدام وزارت آموزش و پرورش مردم را بدین می‌کند مایوس می‌کند ناراحت می‌کند امروز دیده میشود که بیشتر مأمورین روی زدوبند و حسابهای خاص خویش و قومی و امثالهم ولو اینکه هیچ تجربه و لیاقتی نداشته باشند شاغل امور هستند من نمیدانم مردم برای مأمورین هستند یا مأمورین برای مردم ؟ مگر ملت را بین مأموران تقسیم کرده‌اند . شاه انقلاب کرده تحول ایجاد کرده این تحول در روح مردم رسوخ کرده دیگر نمیتوانند این را به عقب برگردانند سپاهیان دانش در دست‌ترین دعات بمردم میگویند که هیچ ایرانی فرقی با دیگری ندارد هر کس مقامی می‌خواهد پیدا کند برود دنبال تحصیل فقط علم و شایستگی است که موجبات برتری را فراهم می‌کند یک نمونه‌ای عرض کنم من یک نند چرانی دارم این دو تا پسر دارد هر دو در دبیرستان هستند یکی کلاس ۱۰ رشته ریاضی است شاگرد اول هم هست اسمش حبیب‌الله . میگوئیم حبیب‌الله چکاره بخو هی بشوی ؟ میگوید یا مهندس یا افسر . به بینید تمیز روحیه و فکر در مردم چه تحولی ایجاد کرده این مردم بعقب بر نمیگردند حاصل زندگی مردم اطفالشان هستند نمیتوانیم بمردم بگوئیم که به تحصیل فرزندان خود بیعلاقه باشند مردم روشن شده‌اند چشم و گوششان باز

مابیکه مسئولیت ندارد کسی که مسئولیت ندارد برایش فرقی نمیکند این وضع را رئیس فرهنگ علاقمند لایق و خدمتگزار و درستکار ما برای ما بوجود آورده بود این رئیس فرهنگ می‌آمد در ایام تعطیل تهران و مراکز استانها و دبیر می‌آورد از اختیارات از صرفه‌جوییهای قانونی در بودجه و از امکانات دیگر کمک‌هایی را که میتواند باین دبیرها میکرد حتی این دبیرها را که برای مدت یکسال می‌آورد دیگر بر نمیکشند برای اینکه این پولیکه باید در جیب خودش برود با جای دیگر خرج کند به دبیر میداد این رئیس فرهنگ ساختمانهای زیادی در سیستان کرده یاد کارهایش الان هست هزینه خیلی که بود نصف و ثلث بود تقدیر نامه دارد استانها را میگفتند پول را باین رئیس فرهنگ میدهم که هر طور میخواهد خرج کند این رئیس فرهنگ الان ساختمانهایی که کرده بطرز مدل و نمونه هست اگر بخواهید الان قیاس بگیرید با ساختمانهای دیگر دولتی مقایسه کنید این رئیس فرهنگ بودجه را برای خواسته‌های مردم خرج میکرد نه بنظر اشخاص دیگر مدتها با این رئیس فرهنگ مجادله کردند تا دو سال قبل او را بر داشتند مردم سیستان صد درصد آمدند در تلگرافخانه از وزارتخانه خواستند که این رئیس فرهنگ رانده سیستان به بخشد کسی گوش نداد مقامات دولتی آنجا هم تذکر دادند که مردم از رئیس فرهنگ راضی هستند اگر بردارید مردم ناراضی میشوند ولی ساز کسی گوش نداد دبیرهای لیسانسیه گفتند ما نمی‌مانیم در زابل اگر این رئیس فرهنگ برود، وزارت آموزش و پرورش چون دسد سیستانها خیلی حسارت و بی ادبی کردند و شد بداً رئیس فرهنگ را خواسته‌اند تنبیه کردند رئیس فرهنگ را گرفتند و ۱۷ لیسانسیه را منتقل کردند فرهنگ نمونه ما را ملامتی کردند سبک دوم دبیرستانها را تعطیل کردند و آنچه بجائی نرسید فریاد مردم بود وزارت آموزش و پرورش بودجه دارد پول دارد دبیر دارد مدیر دارد ولی مسئولیت نیست که از این مدیر کار بخواهد من خیال میکنم آموزش و پرورش حق داشته باشد رئیس فرهنگ را منتقل کند اما در اصلی مردم دبیر است در صورتیکه علت انتقال این بود که بودجه را خرج

انقلاب اداری انجام شود گفته نمایند هم انری نداری لا گوش
نمیدهند اگر گوش بدهند ترتیب اثر نمیدهند چون وزیر
مسئولیت ندارد هر جوابی که دلش میخواهد میدهد هر کار که
میخواهد میکند اگر این دو تا را درویم بریزند معجونی
درست میشود که اگر مالت بدهند حال مالت بهم میخورد
و حال نوع پیدا میکنند این حسیباله پسر آن شتر چران
میگفت چرا عریض ما را به گوش شاه نفرسانید بچه ها
و جوانهای خردسال هم میدانند که فقط شاه مملکت است
که بدردم میرسد (صحیح است) برای هر کار کوچکی
که نمیشود مزاحم شاهنشاه شدیست وظیفه مجلس و پارلمان
است که رسیدگی کند دولت اگر وظیفه اش را نسبت بملت
انجام میداد بازرس شاهنشاهی بوجود نمیآمد که من میگویم
بازرس شاه و مالت تقاضا دارم این سؤال بکمسیون برود
در اطرافش رسیدگی و چاره جوئی بشود اگر لازم باشد
کمک از بازرسی شاهنشاهی گرفته بشود چرا این رئیس
فرهنگ را عوض میکنند به چه جرم؟ چرا از مردم نمیبرند
که از کدام رئیس فرهنگ راضی هستند برای اینکه مردم
دیده اند هر وقت از رئیس فرهنگ دلسوزی داشته اند هر کاری
خواستند انجام داده بول ندارند؟ هر قدر در بدبه اختیار
انجمن شهر بگذارید بگوئید این پول ما شما دبیر میخواهید
هر چه میخواهید بکنید بیاید لیسانسیه ها را بیک نسبت
بین شهرستانها تقسیم کنید باز عرض میکنم ظلم بالسویه
عدل است يك لیسانسیه را در هر کز استان مثلا در زاهدان
بعنوان رئیس دبیرستان نگاه بدارید این کار مردم را بدین
میکند مردم را ناراضی میکند دبیرستانها و دبستانهای
ملی را مردم میگویند سر رشته اش دست وزارت آموزش
و پرورش است بهتر بن تجارت الان دبستانها و دبیرستانهای
ملی شده (صحیح است) اسم وزارت آموزش و پرورش را
مردم میگویند تجارتخانه آموزش و پرورش با شرکت
آموزش و پرورش سالها است حرف از مدارس حرفهای
است غیر از حرف چیز دیگر هم دیده اید آقایان؟ در
اجرای منویات شاهنشاه نباید تعصب بخرج داد اگر کار
خصوصی خوردمان باشد اگر بدل و بخششی بکنیم اغماض
بکنیم شخصیت ما بالا میرود که ما مردم با گذشته هستیم
املا در کوزه های ملت و مردم بایستی تعصب بخرج بدهیم

جهاد بکنیم پهلوی پشت سر سال را خراب بکنیم بزیم
بدریا هر چه میشود بشود نا انقلاب رایش بریم ما معتمدیم
بکروز برای این مملکت خردمان را بکشتن میدهم ما
که تحمل زبان و ضرری را که از دولت متوجه ما میشود
نداریم پس چطور میتوانیم قبول کنیم که خودمان را برای
مملکت بکشتن بدهیم برای رسیدگی بعریاض استدعا
میشود اجازه بفرمائید این سؤال بکمسیون برود چون
عینک داشتم قسمت آخرش را نتوانستم بخوانم .
رئیس - خانمها و آقایانیکه موافقت این سؤال
بکمسیون رسیدگی بسؤال ارجاع بشود خواهش میکنم
قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد .
پردلی - از یاسداران انقلاب تشکر میکنم .

۸- طرح و تصویب گزارش يك شوری كمسیون دارائی راجع به لایحه لغو عوارض دروازه ای تا ماده ۳

رئیس - گزارش يك شوری راجع به لایحه لغو عوارض دروازه ای مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمسیون دارائی بمجلس شورای ملی

گزارش شماره ۱۴۱/۴ مورخ ۱۳۴۶/۳/۱۴ کمسیون دارائی در دوره بیست و یکم قانونگذاری مربوط بشور اول لایحه شماره ۱۳۴۳/ق/۱۳-۲/۱۰/۴۲ در مورد تصویب نامه شماره ۱۲۶۴ مورخ ۲۶ فروردین ماه ۱۳۴۲ راجع به لغو عوارض دروازه ای که تا آخر دوره فوق الذکر بتصویب نهائی مجلس شورای ملی نرسیده بود در این دوره بدرخواست دولت در جریان رسیدگی قرار گرفت و باستناد ماده ۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی به کمسیونهای مربوط ارجاع شد .

کمسیون دارائی در جلسات عدیده با حضور نمایندگان دولت لایحه مزبور را بررسی و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد . اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

لایحه قانون لغو عوارض دروازه ای
ماده ۱ - از تاریخ اول اردیبهشت ماه ۱۳۴۲ کلیه

عوارضی که وسیله پاسگاههای وصول شهر دارها گرفته میشود
اعم از ارده بشهر یا صادرة مغلی میگرد و شهر دارها مطلقا
حق ندارند پاسگاه وصول دایر نمایند و انجمنهای شهر
هم نمیتوانند این نوع عوارض وضع نمایند .

ماده ۳ - از منابع ذیل عوارضی بترتیب مقرر
در این قانون وصول و بین شهر دارها تقسیم میگردد :

الف - بر اساس حقوق گمرکی و سود بازرگانی
کلیه واردات کشور که وسیله اداره کل گمرک وصول
میشود صدی شش اضافه دریافت میگردد با استثنای قند
و شکر و مواد اولیه مورد لزوم برای انحصار کل دخانیات .
ب - افزایش کیلویی بکریال بر عوارضی که
تا کنون شهر دارها از قند و شکر مصرفی داخلی دریافت
میداشته اند .

ج - افزایش سهمیه شهر دارها از محل مالیات
بر درآمد از صدی ده صدی پانزده که وسیله وزارت دارائی
وصول و مستقیماً بشهر داری هر محل پرداخته میشده
از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۴۶ طبق ماده ۱۶۶ قانون
مالیات های مستقیم وصول و بشهر داری محل پرداخت
خواهد شد .

ماده ۳ - عواید وصولی موضوع بند الف و ب ماده
۲ این قانون در آخر هر ماه بوزارت کشور تحویل میشود
که بنا به احتیاجات شهر های مختلف بین شهر دارها
تقسیم گردد .

تبصره ۱ - طرز تقسیم عواید حاصل از اجرای
بندهای الف و ب ماده ۲ این قانون بر حسب احتیاجات
مالی شهر دارها و طرحهای عمرانی پیشنهادی شهر دارها
که بتصویب وزارت کشور میرسد و باطرحهاییکه وزارت
کشور اجرای آنها را ضروری بداند طبق آئین نامه ای
خواهد بود که وزارت کشور ظرف دو ماه پس از تصویب
این قانون تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بمورد اجرا
خواهد گذاشت .

تبصره ۲ - برای تأمین اعتبار مربوط بوظایف فنی
وزارت کشور و تقویت کادر عمرانی و اداری شهر ها و روستاها
صدی ده از مجموع عواید بند الف و ب ماده ۲ حاصله از
اجرای این قانون در اختیار وزارت کشور قرار میگیرد

که بمصرف بودجه اختصاصی وزارت کشور طبق تصویب
هیئت وزیران خواهد رسید .

تبصره ۳ - عوارضیکه در حال حاضر وسیله ادارات
گمرک خرمشهر و سایر بنادر و نقاط مرزی گرفته میشود
که امکان اخذ و در اختیار وزارت کشور قرار خواهد گرفت
که بر طبق مفاد این قانون بمصرف برسد .

تبصره ۴ - در صورتیکه هر يك از شهر دارها بدهی
خود را که مورد تضمین وزارت دارائی قرار گرفته است
نپردازد وزارت کشور موظف است از محل وجوه حاصله
از این قانون بدهی آن شهر داری را بپردازد و بحساب
شهر داری محل محسوب کند .

تبصره ۵ - وجوه و کمکهاییکه بنفع جمعیت
شیر و خورشید سرخ ایران وصول و ایصال میشود بقوت
خود باقی است در صورتیکه شهر دارها مأمور وصول و
ایصال این وجوه بشوند میالغ جمع آوری شده از طرف
شهر دارها پس از کسر صدی پنج هزینه وصول عیناً بجمعیت
شیر و خورشید سرخ ایران پرداخت میشود .

تبصره ۶ - جمعیت شیر و خورشید سرخ و سازمان
شاهنشاهی خدمات اجتماعی و جمعیت خیریه فرح
پهلوی از کلیه عوارضیکه شهر دارها رأساً وصول میکنند
معاف میباشند .

ماده ۴ - دولت مأمور اجرای این قانون خواهد بود .
رئیس کمسیون دارائی - کریم اهری

گزارش از کمسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمسیون کشور در جلسه ۲ دیماه ۱۳۴۷ با حضور
آقای خسروانی وزیر کشور لایحه شماره ۱۳۴۳/ق/۱۳ -
۲/۱۰/۴۲ در مورد تصویب نامه شماره ۱۲۶۴ مورخ ۲۶
فروردین ۱۳۴۲ راجع به لغو عوارض دروازه ای را مورد
رسیدگی قرار داد و گزارش کمسیون دارائی را با استثنای
مادریک عیناً تأیید کرد و ماده یک را بشرح زیر تصویب نمود .
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

ماده ۱ - بموجب این قانون وضع و اخذ هر گونه
عوارض از طرف شهر دارها بر کالاهای وارده بشهر ها و با
صادرة از شهر ها که وصول آن مستلزم وجود پاسگاه در
مدخل شهرها باشد ممنوع است .

مخبر کمسیون کشور - کلانتر هرمزی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است. آقای اهری بفرمائید.

دکتر بهبودی - ایشان بعنوان مخالف صحبت میفرمایند؟

رئیس - ایشان بعنوان رئیس کمیسیون دارائی توضیح میدهند.

اهری - بنده قبلاً میخواهم توضیحی حضور نمایندگان محترم در مورد این تصویبنامه قانونی که در سال ۱۳۴۲ در دوره فترت بتصویب رسیده بعرض برسانم و اقدام دولت وقت را در مورد لغو عوارض دروازه‌ای که هم از لحاظ ظاهر و شکل بسیار عوارض زنده‌ای بود هم یک مرکز فساد برای بعضی از مأمورین وصول ایجاد شده بود بعرض نمایندگان محترم برسانم و مجدداً از این ابتکار دولت وقت تشکر و سپاسگزاری کنم اصولاً آقایان توجه دارید بطوریکه در مقدمه گزارش کمیسیون دارائی باستحضار رسیده عوارض جدیدی وضع شده این عوارض از سال ۱۳۴۲ یعنی از فروردین ۴۲ بموجب تصویبنامه قانونی پاسگاهها اینکه برای وصول صدی سه در شهرها دائر بود منحل شده و بجای درآمد شهردارها از این منبع دولت قبول کرده مطابق وصولی هر شهرداری از منابعی که در این لایحه تعیین و قلمداد شده وصول و سهم هر شهرداری رماه به‌ماه حواله بکنند منابع وصول البته بطوریکه ملاحظه فرمودید در بند الف ماده واحده ۱/۶ و ادرات کشور است وصول یک ریال علاوه بر عوارضی که از فند و شکر وصول میکردند و افزایش مالیات بر درآمد سهم شهردارها از ۸٪ به ۱۵٪ بوده بنابراین پنج شش سال است که این عوارض وصول میشود و به این ترتیب منظم بین شهردارها تقسیم میشود و نتیجتاً از یک اصول کهنه و فرسوده رزنده که همان دائر کردن پاسگاههای وصول و گذاشتن چوب دم دروازه‌ها بوده جلو گیری شده و تاحدی احتیاجات شهردارها تأمین گردیده منتهادرقاده واحده نظر کمیسیون دارائی این بود که بهیچوجه انجمنهای شهر از این قبیل عوارض وضع نکنند ولی یک عده از همکاران عزیز که نمایندگان شهرهای کوچک را بعهده دارند با توجه بوظائف سنگینی که بعهده انجمنها گذاشته شده و باد نظر گرفتن بدهیهای

شهردارها و اصلاحات شهری نظر داشتند که حداقل وظایفی که مردم از انجمن شهر میخواهند باید آنها را تأمین و تصویب کرد دست اینها را باز گذاشت تا بتوانند در مواردی که لازم میدانند عوارض وضع کنند که البته این عوارض هم بعد از تصویب انجمن شهر باید بتصویب وزارت کشور برسد نظر کمیسیون کشور با کمیسیون دارائی در مسأله واحده فرق داشت بنابراین چون اختلاف در بند یک ماده واحده نداریم و نظر اکثر آقایان تأمین میشود و دست انجمنهای شهر هم تاحدی باز است بنابراین بنده با این اصلاح کمیسیون کشور از طرف کمیسیون دارائی موافق هستم.

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید.
دکتر بهبودی - همانطور که همکار ارجمندمان جناب آقای کریم اهری فرمودند در زمان دولت خدمتگزار جناب آقای علم و وزارت آقای دکتر پیراسته با این تصویبنامه قانونی سر و صورتی بعوارضی که بوضع بدی وصول میشد (صحیح است) و در شأن مملکت ما نبود دادند در آن روز کار موفیکه تصویبنامه قانونی را گذراندند در آئیننامه مر بوطه اش پیش بینی کردند که بر مبنای وصولی شهردارها ۶ درصد کمرکات تقسیم بشود و آنروز هم با آن عجله‌ای که در کار بود غیر از این مبنای دیگری نمیتوانستند برای

تقسیم این عوارض پیش بینی کنند ولی مشغول مطالعه بودند تا راهی صحیحتر و سالمتر برای تقسیم این عوارض پیدا کنند چون آن مبنای برای همیشه مبنای صحیحی نمیتوانست باشد مجلس گذشته تعداد بسیار زیادی از تصویبنامه‌های قانونی را مورد بحث قرارداد اصلاح کرد و تصویب کرد بطوریکه روزنامه‌های فکاهی آنرا مصوبات کیلویی نام گذاشتند ولی نهایتاً تصویبنامه قانونیکه مبتلا به تمام شهرهای کشور بود دولت نخواست که بیبحث گذاشته بشود تصویب شود (مهندس ارفع - چه ارتباطی بدولت دارد این کار مجلس است) بله اگر جریان عادی را لایحه طی میکرد جناب آقای مهندس ارفع شما آقایان که نماینده مردم هستید و بدرد شهرها واقف هستید و میدانید دچار چه اشکالی هستید این تصویبنامه را هم ما بین بقیه تصویبنامه‌ها تصویب میفرمودید چرا نخواستید تصویب بشود برای اینکه در تحت رهبری شاهنشاه آریسامهر مملکت ما روز بروز

در حال توسعه هست و واردات مملکت و منجمله عایدات گری کی و در نتیجه ۶ درصدها رو بترزاید است در این مورد سؤالی تقدیم کرده‌ام که بموقع خودش بتفصیل بعرض آقایان خواهم رساند ولی مبنای تقسیم این ۶ درصدها همان مبنای است که در سال ۱۳۴۲ پیش بینی کرده‌اند و مازاد این ۶ درصد در اختیار مقامات عالی وزارت کشور قرار میگیرد تا بمر ترتیبیکه مایل باشند خرج کنند اگر استانداری بیشتر مورد محبت بود سهم آن استان بیشتر میشود اگر شهرداری بیشتر تعظیم میکرد سهم آنشهرداری بیشتر میشد و اگر وکیل بیشتر رفت در اطراف آقایان و در روزگاری کرد و اصرار و التماس کرد سهم بیشتری به او میدهند (فراچورلو - این حرفها چیست چرا توهین میکنید در روزگاری برای چی) آقای فراچورلو بعلمت اینکه در زمان معاون سابق وزارت کشور کرا را مراجعہ کردم و نتوانستم چیزی بگیرم.

رئیس - آقای مهندس بهبودی بنده مخالف و عرض می‌کردم از کمیسیون کشور متشکرم که با افزودن یک تبصره سر و صورتی باین کار داد و در این مورد پیشنهادی تقدیم کرده‌ام که ایشان با موافقت کمیسیون کشور مجلسین باشد و انشاءالله در روزی هم که در کمیسیون کشور بحث خواهد شد محبت خواهند فرمود که لایحه بصورت بهتری تصویب بشود.

روحانی - این لایحه یک شوری است و دیگر بکمیسیون نمی‌رود.

فراچورلو - متوجه نیستند.
رئیس - آقای خواجه‌نوری بفرمائید.

خواجه نوری - بنده قبل از اینکه بفرمایشات جناب دکتر بهبودی پاسخ عرض کنم یک اظهار تأسف باید بکنم و آن راجع به لغت در روزگاری است که ایشان فرمودند و مسلماً تمام مجلس شورای ملی از این فرمایش ایشان متأثرند (صحیح است).

دکتر بهبودی - و بنده هم معذرت میخواهم رامید - ولی عملش هم بد است.

خواجه نوری - بنده فکر نمی‌کنم کسی چنین کاری کرده باشد و استدعا میکنم نماینده مجلس را متمم باینگونه اعمال ناشایست نکنید اگر شما نماینده مجلس هستید ما هم نماینده مجلس هستیم و هیچکدام بخودمان اجازه نمیدهیم که شخصیت نماینده مجلس را تا این حد پائین بیاوریم که در روزگاری بکنیم و از شما خواهش میکنم که به رفقای خودتان توصیه کنید چنین عملی نکنند.

رامید - اگر کرده بودند نتیجه می‌گرفتند.
خواجه نوری - اما راجع به این لایحه همانطور

که آقای اهری فرمودند بنده هم چون در کمیسیون دارائی بودم میتوانم توضیح بدهم که لایحه اینکه متکی بتصویبنامه قانونی دوره فترت بود دارای چند اشکال بود که بواسطه آن اشکالات رسیدگی در مجلس به تأخیر افتاد و همین نشان میدهد که تمام تصویبنامه‌های دوره

فراچورلو - چرا نمایندگان مجلس توهین میکنند در روزگاری در شأن نمایندگان نیست.
رامید - با آن ده درصدها با زرس انتخابات می‌فرستند.
دکتر بهبودی - برای این نخواستند این تصویبنامه بصورت قانونی در بیاید که این ۱۰ درصدی که در اختیارشان هست بهر نحوی که خواستند خرج کنند اگر زودتر می‌آمد به مجلس محققاً همان کاری که الان کمیسیون کشور کرد و صمیمانه تشکر میکنم و نظم و ترتیبی خاص در این کار داد زودتر میداد ولی متأسفانه نخواستند روزی که بنده صدع آقایان در مورد سؤالی که راجع به این موضوع کرده‌ام و خواستم تا وزارت کشور دقیقاً صورت مخارجش را خدمت آقایان تقدیم کند ملاحظه خواهند فرمود که چه خرجهای غیر ضروری از محل ۱۰ درصدها کرده‌اند انشاءالله که جواب وزارت کشور مطابق سؤال باشد و اگر احیاناً مطابق سؤال نبود اکثریت محترم موافقت بفرمایند که تحقیق بیشتری بشود بنده بار دیگر

فترت بعد از این وقت در دوره پیش رو یکم مورد تصویب قرار گرفت و هر تصویبنامه ای که دارای اشکال بود بآرد شد و با اصلاح شد و در این تصویبنامه چند چیز بود یکی این بود که يك عوارض را لغو می کردند که لغوش بسیار صحیح بود و از لحاظ اقتصادی و صورت ظاهر طرز وصول مفاسدی در برداشت و ما همه معتقد بودیم در این موضوع ولیکن آمده بودند يك عوارض را بجایش وضع کرده بودند که این عوارض را تمام مردم این مملکت می برداشتند تمام مصرف کنندگان این مملکت می برداشتند و آنوقت این عوارض را برفع عده معینی و شهرهایی که دارای سابقه وصول عوارض دروازه ای بودند تمام میشد و این خودش بنظر کمیسیون دارائی مجلس يك عمل غیر منطقی و غیر عادلانه می رسید (صحیح است) دوم همان ابراری که جناب آقای دکتر بهودی گرفتند راجع به آن ۱۰٪ کذا ما در آن موقع هم متوجه بودیم که صحیح نیست که ۱۰٪ را ما اینطور درست در اختیار وزارت کشور قرار بدهیم بدون اینکه بودجه مصوبی داشته باشد و بدون اینکه رسیدگی به ارقامش بشود و يك اشکال دیگری که داشتیم طرز تقسیم این عوارض بود که چگونه بین شهرها تقسیم بشود و اگر خاطر مبارک باشد در تصویبنامه دولت فقط پیش بینی شده بود بین شهرها بلکه سابقه اینگونه درآمدها را دارند تقسیم بشود و این خیلی خیلی غیر عادلانه بود چرا برای اینکه پیش بینی نکرده بودند که بدینجه توسعه اقتصادی مملکت شهرهای دیگری ممکن است بوجود بیاید و ممکن است شهرهایی باشد که عوارض دروازه ای مثلا نداشتند و باید حقا از این عوارض هم بهره مند بشوند چه هم فرآه کوچکی که تبدیل شهر شوند و آنها هم ختم باید از این عوارض بهره مند شوند و من جیت المجموع اگر تاخیری شده است بواسطه دقتهایی بوده است که کمیسیون دارائی مجلس در همان موقع اجازه داد و به وزارت کشور توصیه شد یعنی دستور داده شد اولاً صورت این مخارج صدی در این باره و با اطلاع مجلس برسانند و بعد در وجهی که شاید بمصوبه قوه مقننه برسانند این را بیاورند که کمیسیون بودجه آئینده مجلس خواهد

دلیل حسن نیت ذوات است (صحیح است) بنده بیش از این عرض ندارم.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (ظهري شد) بورد در شور مواد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

دکتر گیان - بنده توضیحی داشتم.

رئیس - مواد لایحه مطرح میشود در هر ماده ای توضیح دارید بفرمائید. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - از تاریخ اول اردیبهشت ماه ۱۳۴۲ گلبه عارضی که وسیله پاسگاههای وصول شهرها برقرار شده میشود اعم از وارده بشهر یا صادره ملغی میگردد و شهرها را مطلقاً حق ندارند پاسگاه وصول دایر نمایند و نجهنهای شهر هم نمیتوانند این نوع عوارض وضع نمایند.

دکتر یزدان پناه - جناب آقای رئیس بفرمائید ماده اول مصوبه کمیسیون کشور را بخوانند که مورد قبول کمیسیون دارائی هم است.

رئیس - ماده اول کمیسیون کشور قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بموجب این قانون وضع و اخذ هر گونه عارض از طرف شهرها بر کالاهای وارده شهرها و یا صادره از شهرها که وصول آن مستلزم وجود پاسگاه در داخل شهرها باشد ممنوع است.

رئیس - ماده اول گزارش کمیسیون کشور مطرح است نظری نیست؟ آقای دکتر طالع فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر طالع - عرض کنم مسئله ای که هست و من در این مورد سوالی هم از دولت کرده ام که پاسخ خواهند داد در مورد برگ سبز جای است بعد از اینکه عوارض دروازه ای لغو شد بهر حال شهرها دیدند که دیگر نمیتوانند این عوارض را وصول کنند بشکل دیگری این عارض را مطرح کردند یعنی سازمان جای کشور از

برگ سبز که کشاورزان تحویل کارخانهها میدهند سه و نیم درصد عوارض کسر میکنند که يك درصد عوارض شهرداری است که اگر کارخانه در داخل محدوده شهر باشد متعلق به شهرداری آن شهر است و اگر در داخل محدوده شهر نبود متعلق به نزدیکترین شهر است و اگر بین دو شهر بود بین دو شهرداری تقسیم میشود.

رئیس - آقای دکتر طالع این مطالب که مربوط به ماده يك نیست.

دکتر طالع - چراست اجازه بفرمائید من باین دلیل پیشنهادی تهیه کرده ام که پس از کلمه شهرداریها کلمه سازمانها اضافه شود چون باین ترتیب دیگر يك سازمان دیگری مانند سازمان جای این عوارض را وصول نمیکند.

خواجه نوری - وصول این عوارض مصوب چه مقامی است؟

دکتر طالع - شاید استاندار.

خواجه نوری - چنین چیزی نمیشود وصول عوارض را باید بموجب قانون باشد یا مصوبه انجمن شهرو در غیر اینصورت که نمیشود عوارض گرفت.

دکتر طالع - در اینک این عوارض جزء عوارض دروازه ای است و باید ملغی شده باشد که هیچ شکلی نیست و نباید از برگ سبز عوارض بگیرند ولی برگ سبز که وارد شهر میشود عوارض میگیرند و شهرداری میدهند بعضی برگ سبز که از خارج وارد شهر میشود سازمان جای يك درصد کسر میکند و میبرد از شهرداری.

خواجه نوری - وصول این عوارض ارتباطی با این قانون ندارد باید رسیدگی کرد و دید با توجه بچه قانونی این عوارض را وصول میکنند.

دکتر طالع - بهر حال بنده پیشنهادم را تقدیم میکنم بمقام ریاست و بعرض خانها میدهم.

رئیس - آقای فرهاد پور راجع به این پیشنهاد فرمایشی دارید یا راجع ماده يك؟

فرهاد پور - راجع به ماده يك عرضی دارم.

رئیس - بفرمائید.

فرهاد پور - بنده فکر نمیکنم هیچ يك از همکاران

مجتزم با اصل فکر لغو عوارض دروازه‌ای مخالف باشند ولی متأسفانه ماده بصورتی تنظیم شده که همه گونه تفسیر و تعبیر از آن خواهد شد و حالا بنده عرض میکنم توجه خواهید کرد اگر تصدیق فرمودید که ماده ناقص است بیک کیفیتی آنرا درست کنید اینجا بجای اینکه عوارض دروازه‌ای لغو شود و وصول مستلزم وجود پاسگاه در مدخل شهر شده است یعنی اگر فرض فرمائید بجای پاسگاه یک اسم دیگر گذاشته شود یا بجای مدخل شهر مثلا در میدان شهر یا در یک بارانداز مأمور بگذارند و بگیرند هیچ منع قانونی ندارد بنده خواستم نظر همکاران محترم را به نارسائی ماده جلب کنم اگر تصدیق فرمودید که ماده نارساست فکری بکنید.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه فرمائید.

دکتر یزدان پناه - اگر اشتباه نکنم تصور میکنم نظر جناب آقای فرهادپور این بوده است که در ماده یک فقط وصول عوارض از طرف پاسگاهها منع شود اگر نظرشان این باشد که عرض شد البته باید گفت که ماده یک کمیسیون داری احتیاج به اصلاحاتی دارد ولی ماده یک که از طرف کمیسیون کشور پیشنهاد شده از این نظر وافی به مقصود میباشد زیرا در حقیقت هدف این نیست که حتی وضع عوارض از انجمن شهر گرفته شود وقتی که ما انجمن شهرداری را باید اختیار و حق داشته باشند عوارض لازم و متناسب وصول کنند علث لغو عوارض دروازه‌ای هم بنظر بنده بیشتر به این جهت بوده است که پاسگاهها با آن کیفیتی که عوارض وصول میکنند منشاء فیادای شده بودند و منظور از تصویب نامه زمان قنوت بیشتر این بود که پاسگاهها برچیده شود و حق نداشته باشند این نوع عوارض را وصول کنند و الاصل این نیست که حق وضع عوارض را ما از انجمنهای شهر بگیریم مسئله دریافت عوارض در گاراها هم مطرح نیست وقتیکه انجمن شهر وجود داشته باشد بر اساس ضوابطی عوارض وضع میکنند و ضمناً در قانون انجمنهای شهر پیش بینی شده است اگر وضع عوارض در منطقه‌ای از نظر اقتصادی ایجاد اختلال بکند تصویب آن با وزارت کشور و هیئت وزیران خواهد بود پس بنابراین انجمنهای شهر

نمی‌توانند عوارض وضع کنند که در وضع اقتصادی منطقه‌ای اختلالی ایجاد کند با این توضیح ماده یک پیشنهادی کمیسیون کشور در عین حال که حق وضع عوارض لازم را از انجمن شهر سلب نمیکند ایجاد پاسگاهها را برای وصول عوارض ممنوع میسازد و چنانچه این ماده به تصویب برسد تصور میکنم نظر جناب فرهادپور هم تأمین شده باشد.

رئیس - نظر دیگری در ماده یک نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد مینماید.

در سطر چهارم ماده یک کلمه (در مدخل شهرها) حذف شود.

رئیس - خانمها و آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید کلمه و نظایر آن بعد از کلمه پاسگاه در مدخل شهرها در ماده یک اضافه گردد. با تقدیم احترام - ابوذر

رئیس - آقای ابوذر فرمائید.

ابوذر - پیشنهاد بنده خیلی روشن است پاسگاه و نظایر آن.

رئیس - منظورتان اینست که در پمپ بنزین هم نگیرند؟! بنده خیال میکنم ایجاد اشکال خواهد کرد. **دکتر یزدان پناه** - حتماً ایجاد اشکال خواهد کرد.

رئیس - به پیشنهاد شما آقای ابوذر رأی بگیریم؟

ابوذر - پیشنهادم رایس میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده یک کلمات (در مدخل شهرها) حذف شود. **دکتر فریور**

رئیس - اگر مدخل شهرها حذف بشود در کجا باشد؟

دکتر فریور - اگر اجازه فرمائید توضیح عرض میکنم.

رئیس - آقای دکتر فریور فرمائید.

دکتر فریور - همکاران محترم توجه فرمائید توضیحاتیکه جناب دکتر یزدان پناه دادند با اصطلاح یک توضیحاتی بود که ماهیت قضیه را معکوس نشان داد چون آنچه از مفهوم لایحه مستفاد میشود اینست که این لایحه برای این بود که از اجناس وارد شده یا خارج شده از شهر با آن صورتیکه عوارض میگردند وصول نشود آن نحوه عوارض گرفتن هابود که باعث ناراحتی مردم در نقاط مختلف مملکت شده بود و خواستند آن عوارض با آن صورت نشود و در مقابل عوارضی از واردات کلی کشور و قند و شکر مالیات گرفته شود و جایگزین آن بشود حالا اگر عنایت فرمائید روشن میشود که این لایحه بصورتی در آمد که کاسه کوزه‌ها و گناهها بر سر پاسگاهها شکست و آن عوارض بصورتی باقی ماند و انجمنها تصویب خواهند کرد. حالا که این کاسه کوزه‌ها سر پاسگاهها شکسته است افلا بصورتی بشکند که دیگر این پاسگاهها به عنوان مختلف مطرح نشود و با این کلمه در مدخل شهرها، خوب دو کیلو متر جاور و در داخل شهر بصورت پاسگاهی دایر میکند روی این اصل بود که این پیشنهاد داده شد و استدعای تصویب رادارم.

رئیس - آقای خواجه نوری با این پیشنهاد مخالفید؟ (خواجه نوری - بله) فرمائید.

خواجه نوری - بنده میخواستم توضیح بدهم جناب دکتر یزدان پناه هم راجع باین موضوع توضیح دادند لیکن بنده خواستم بطور مفصل تر عرض کنم که با ایجاد انجمنهای شهر صلاحیت تصویب عوارض هر شهر به عهده انجمن هر شهر است و مجلس شورای ملی نمیتواند در حدود صلاحیت و اختیارات انجمنهای شهر مداخله کند یعنی برخلاف اصلی است که خود ما تصویب کردیم که چنین ممنوعیتی را تصویب کنیم برای توضیح باید عرض کنم که همان جنسی که از خارج وارد شهر میشود مثل

تمام کشورها متداول است عوارض تا کس فروش در مغازه‌ها پیش بینی بکنند یعنی یک شهری مقتضی بداند که در صد قیمت جنس فروش رفته در مغازه‌ها را وصول کند بنفع شهر این استقلال عمل کار کردن را نباید از انجمنهای شهر سلب بکنند یک عوارض قرون وسطائی.

یک عوارض مزاحمی را ما صلاح دانستیم که بکلی در این مملکت لغو بشود و در مقابل هم دولت یک عوارضی را در سطح مملکت تصویب کرد که به شهر دارها بدهند که جبران این عمل بشود ولیکن یک اصل مسلم این است که هر شهرداری و هر انجمن شهری باید هزینه خودش و احتیاجات خودش را پیش بینی بکند و بروفق آن عوارضی وضع کند و در آمدی داشته باشد که بمصرف آن شهر برساند اگر ما منکر این اصل باشیم اصلاً برای چه انجمن شهر بوجود آوریم این توجه را داشته باشید که باید استقلال برای انجمنهای شهر قائل بشویم و حدود صلاحیت آنها را محترم بشمریم یک مطلب دیگری را هم باید توضیح عرض کنم که در همان قانون انجمنهای شهر هم ما از لحاظ اینکه ممکن است پاره‌ای عوارض مشکلات اقتصادی در سطح مملکت ایجاد بکنند ما یک شرایطی قائل شدیم که این عوارض را که تصویب میکنند باید حتماً تصویب دولت برسد از لحاظ اینکه مبادا مشکلات اقتصادی برای مملکت ایجاد بشود بنابراین بگذارید انجمنهای شهر در حدود اختیاراتی که خودمان در قانون انجمنهای شهر با آنها تفویض کرده‌ایم وظیفه خودشان را انجام بدهند و من فکر میکنم جناب آقای دکتر فریور هم با توضیحاتی که عرض کردم قانع شده باشند.

رئیس - آقای دکتر فریور متقاعد شدید؟ **پزشکپور** - اجازه فرمائید من بعنوان موافق با پیشنهاد توضیحاتی عرض کنم.

رئیس - فرمائید.

پزشکپور - من بعنوان موافق با پیشنهادی که سرور دکتر فریور مطرح کردند باید بگویم مثل اینکه با آن کیفیتی که اصل پیشنهاد است مورد عنایت همکاران گرامی خاصه جناب خواجه نوری قرار نگرفت با آن

مسائلی که فرمودند هم آمیگی و با هم وجود نمی‌باشد استقلال انجمن نقض شود و این اختیارات وضع عوارض را نمی‌باشد از انجمن سلب کنیم اما نکته‌ای که اینجا هست اینست که ذکر شده است بموجب این قانون اخذ هر گونه عوارض از اجناس صادره از شهرها که وصول آن مستلزم وجود پاسگاه در مدخل شهر باشد ممنوع است مفهوم مخالف این ماده اینست که اگر این پاسگاه در مدخل شهر نباشد یعنی بیرون نیم کیلومتر خارج از داخل شهر این پاسگاه را دایر میکنند بنابر این وصول عوارض مورد نظر به این نحوه‌ای که جناب عالی میفرمائید نحوه قرون وسطائی است و درست هم میفرمائید خالی از اشکال است ملاحظه فرمودید آن مسئله نیست پیشنهاد ما این نیست که این عوارض را انجمنهای شهر وضع نکنند پیشنهاد ما این است که قانون تصریح بکند که بهیچ کیفیت به آن نحوه قرون وسطائی عوارض اخذ نشود و اینجا وجود این کلمه در مدخل شهرها یک مفهوم مخالفی ایجاد میکند که از این مفهوم مخالف در مواردی میتوانست استفاده کنید و پاسگاههایی دایر کنند و بقیه من با وجود ماده یک راههایی گذاشته شده به این کیفیت از برای اینکه بیایند پاسگاههایی دایر بکنند و اگر هم مردم سوال کنند که چرا این کار را

رئیس - آقای دکتر الموتی -

دکتر الموتی - پیشنهاد بنده در حقیقت يك اصلاح عبارتی است ماده یکی که کمیسیون کشور تصویب کرده نوشته بموجب این قانون وضع این نوع عوارض از طرف شهرداریها در حالیکه شهرداری نمیتواند وضع عوارض بکند وضع عوارض با انجمن شهر است وصول عوارض با شهرداریها است که بنده پیشنهاد کردم اینطور اصلاح شود بموجب این قانون وضع و اخذ هر گونه عوارض از طرف انجمن شهر و شهرداریها بر کالاهای وارد بشهرها و با صادره از شهرها که وصول آن مستلزم وجود پاسگاه در مدخل شهرها باشد ممنوع است و این اصلاح عبارتی است و باید اصلاح شود و شهرداری نمیتواند با وجود انجمن شهر عوارض وضع کند

رئیس - با این پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)

نست بدان پیشنهادی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بماده ۱ اضافه شود.

تبصره - بر یک سبز جای که در مزارع دهات بدست میآید و در کارخانجات خارج شهرها تبدیل به جای خشک میشود مشمول پرداخت عوارض شهرداری نخواهد بود.

صادق سمیعی

رئیس - آقای صادق سمیعی بفرمائید.

صادق سمیعی - البته همینطور که جناب آقای خواجه نوری فرمودند حق این نیست که عوارضی از جنسی گرفته بشود که در خارج شهر تهیه میشود یا در مزارع خارج شهر بوجود آمده است متأسفانه در کیلان بنا به تصویبنامه‌ای که وزارت کشور بقاء مقامی انجمن شهر تصویب کرده است این عوارض مستقر است اصولاً این تصویبنامه خلاف است زیرا انجمن شهر با قائم مقام انجمن شهر نمیتواند تصویبنامه‌ای صادر کند که از حدود یا محدوده شهر خارج باشد مثلاً شهر رشت نمیتواند برای کرمانشاه عوارض وضع بکند همینطور نمیتواند عوارضی برای نقاطی

کردید میگویند که بموجب این ماده ۱ دائر کردن پاسگاه در مدخل شهرها ممنوع است خارج از دروازه شهر که ابرادی ندارد بنابر این پیشنهاد این است که در مدخل شهرها حذف شود و آن نظر را کاملاً تأمین میکنند

رئیس - به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد آقای فرهاد پور هم عین همین پیشنهاد است بنابر این پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۱ کمیسیون کشور بعد از هر گونه عوارض از طرف (انجمن شهر و) اضافه شود.
دکتر الموتی

وضع بکند که از محدوده شهر خارج است و از حدود اختیارات آن شهر بیرون است به این جهت برای اینکه این تصویبنامه قانونی نیست و نباید اجراء بشود بنده این تبصره را پیشنهاد کردم.

رئیس - پیشنهاد شما به این قانون مربوط نیست اگر کاری برخلاف قانونی شده است اعلام جرم بکنید به این قانون مربوط نیست در هر صورت متقاعد شدید یا رأی بگیری؟

صادق سمیعی - تصدیق میفرمائید که خلاف قانون است رأی بگیری.

رئیس - پیشنهاد آقای صادق سمیعی یکبار دیگر قرائت میشود.

(بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب شد. حالاً نسبت بماده یک با اصلاحیکه در آن بعمل آمد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - از منابع ذیل عوارضی بترتیب مقرر در این قانون وصول و بین شهرداریها تقسیم میگردد:

الف - بر اساس حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه واردات کشور که بوسیله اداره کل گمرک وصول میشود صدی شش اضافه دریافت میگردد به استثنای قند و شکر و مواد اولیه مورد لزوم برای انحصار کل دخانیات.

ب - افزایش کیلومی بکر مال بر عوارضی که تا کنون شهرداریها از قند و شکر مصرفی داخلی دریافت میداشته‌اند.

ج - افزایش سهمیه شهرداریها از محل مالیات بر درآمد از صدی ده صدی یا نوزده که وسیله وزارت دارائی وصول و مستقیماً بشهرداری هر محل پرداخته میشده از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۴۶ طبق ماده ۱۶۶ قانون مالیاتهای مستقیم وصول و بشهرداری محل پرداخت خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر کیان بفرمائید.

دکتر کیان - ماده ۲ منابع درآمد عوارض جایگزین عوارض دروازه‌ای است من در این ماده وقتی نگاه میکردم دیدم ذکر عوارض کارخانجات قند ملی نشده است در صورتیکه یک رقم قابل توجه از عوارضی که میگیرند از کارخانجات ملی است که از هر شهر باید وصول شود و بایستی بمصرف شهرداریهای هر استان برسد مانعاً اصولاً رقمش را میدانیم چقدر است و نه ضابطه و نحوه تقسیم این عوارض. این است که بنده خواستم تقاضا کنم که آقای معاون وزارت کشور یک توضیحی بفرمایند که اصولاً این عوارض کارخانجات ملی چقدر است و ضابطه تقسیم این عوارض چیست مثلاً یکی از دو کارخانه قند اصفهان تنها ۱۴ میلیون تومان عوارض پرداخته است که بیایست این عوارض بین شهرداریهای استان تقسیم میشد و این یک منبع قابل توجهی است از نظر درآمد شهرداریها که شاید یک رقم نزدیک به یک میلیون یا صد هزار تومان از این مبلغ در اختیار استانداری استان گذاشته شده و بقیه‌اش چه شده ما اطلاعی نداریم اصولاً فلسفه وصول عوارض کارخانجات ملی این بود که در فصلی که کارخانجات ملی فعالیت دارند دیگر قند و شکر دولتی در آن استان بفروش

نمیرود چون اصلاً بازار در آن استان برایش ایجاد نمیشود و هر شهرداری یک کسری از عوارض قند و شکر که میگرفته شاید یک رقم عمده درآمد شهرداریها است نقصان درآمد پیدا میکند حاشین آن، این عوارض را گذاشتند این عوارض را ما نمی‌دانم چه نحوی وصول میشود و بجهت ضابطه‌ای تقسیم میشوند من در اینجا پیشنهادی داشتم منتهی چون دیدم یک شوری است و در این پیشنهاد مطالعه لازم با مقامات صلاحیتدار نشده از این جهت پیشنهادم را تقدیم نمیکنم خواهش میکنم جناب آقای معاون وزارت کشور ضابطه وصول و تقسیم این عوارض را بیان بفرمایند خیلی متشکرم.

رئیس - آقای مصطفوی بفرمائید.

مصطفوی - با اجازه مقام محترم ریاست گرچه در خارج هم توضیحاتی برای جناب آقای دکتر کیان دادم ولی اینجا برای روشن شدن ذهن نمایندگان محترم

مجلس شورای ملی از نظر اینکه در این کار وارد بود مشاهده کرد توضیحاتی عرض کنم مجلس را بی نیاساز میکند از اینکه جناب آقای معاون محترم وزارت کشور توضیح بدهند قند و شکر که عوارض کیلوئی یک قران میدهد در نوع است یک عوارضی هست در خود محل وسیله خود شهرداریها وصول میشود و آن موقعی است که سهمیه توزیع میشود یعنی وقتی که ادارات قند و شکر مقدار سهمیه هر شهر را توزیع میکنند کیلوئی یک قران اضافه میکنند و به شهرداری همان محل تقسیم میکنند (مهندس ریاحی - ۲ ربال است) یک ربال مربوطه اردوی کار است این یک قرانی را که در نظر جناب آقای دکتر کیان است متأسفانه طرز و وصلش طوری است که امکان ندارد برای هر شهر جداگانه وصول بکنند در ایران دو نوع شکر هست که تولید میشود و در مملکت بمصرف میرسد یکی شکری است که در کارخانهجات داخلی تولید میشود آن شکری که در کارخانه اصفهان تولید میشود و نظر جناب آقای دکتر کیان است (اخلاقی - آن قند است) قند و شکر با هم فرق نمیکند (اخلاقی - چرا فرق میکنند آن از چغندر است و این از نیشکر است) (خنده نمایندگان) شکری که در کارخانهجات ملی تولید میشود همایش در شهر هائیکه مرکز تولید هست مصرف نمیشود ممکن است شکری که در کارخانه اصفهان تولید میشود در شیراز مصرف بشود یا در آذربایجان مصرف شود اصل این است که عوارضی را که مردم میپردازند بشفع شهری باشد که مصرف میکنند بنابراین چاره ای جز این نیست که دولت این یک قران را در کارخانه بگیرد چون روز اول معلوم نیست که تاجر وقتی این شکر را به کارخانه اصفهان میخرد بکدامیک از شهرهای مملکت میبرد و مصرف میشود ناچار دولت در کارخانه وصول میکند بنابراین بر اساس یک ضابطه ای که تا حد زیادی مقرون به حقیقت است وصول میکند و در خود وزارت کشور تقسیم میکند لیکن شکرهای وارده از خارج است که با وجود کارخانهجات قند متعددی که در مملکت خوشبختانه در این چند سال اخیر بوجود آمده هنوز کسر مصرف مردم بوسیله بازرگانان وارد میشود و اینها که وارد میشود چون معلوم نیست به کجا میروند و مصرف میشود کیلوئی یک قران را

دولت میگیرد و بر طبق ضوابطی تقسیم میکند میماند یک مطلب و آن مطلب این است که این ضوابط باید طوری باشد که به حقیقت نزدیک باشد یعنی در حقیقت عوارضی که مردم شهر میدهند بمصرف شهر خودشان برسد باید یک ضابطه ای باشد که این ضابطه مقرون باین حقیقت باشد در کمیسیون کشور صحبت کردیم و یک تبصره ای هم اضافه کردیم که دیگر وزارت کشور با اختیار خودش این عوارض را تقسیم نکند یعنی یک آئین نامه ای برای طرز تقسیم تدوین بکند در هیئت وزیران مطرح بکند و بعد از تصویب هیئت وزیران اجراء کند البته بنده این مطلب را بعرض اضافه میکنم که جناب آقای وزیر کشور قول دادند که قبلاً نظر مشورتی نمایندگان مجلس مخصوصاً کمیسیون کشور مجلسین را جلب بکنند چون نمایندگان از محل های خودشان اطلاعاتی دارند احتیاجات خودشان را بهتر میدانند نظر مشورتی نمایندگان را تأمین بکند و آئین نامه ای تنظیم کنند بنده فکر میکنم اگر یک آئین نامه ای تنظیم شود نظر آقای دکتر کیان هم انشاء الله تأمین خواهد شد.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۲ نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۲ خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - عواید وصولی موضوع بندالف و ب ماده ۲ این قانون در آخر هر ماه بوزارت کشور تحویل میشود که بنا به احتیاجات شهرهای مختلف بین شهرداریها تقسیم گردد.

تبصره ۱ - طرز تقسیم عواید حاصل از اجرای بندهای الف و ب ماده ۲ این قانون بر حسب احتیاجات مالی شهرداریها و طرحهای عمرانی پیشنهادی شهرداریها که بتصویب وزارت کشور میرسد و باطرهائیکه وزارت کشور اجرای آنها را ضروری بداند طبق آئین نامه ای خواهد بود که وزارت کشور ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بمورد اجرا خواهد گذاشت.

تبصره ۲ - برای تأمین اعتبار مربوط بوظایف فنی وزارت کشور و تقویت کادر عمرانی و اداری شهرها و روستاها صدی ده از مجموع عواید بند الف و ب ماده ۲ حاصله از اجرای این قانون در اختیار وزارت کشور قرار میگیرد که بمصرف بودجه اختصاصی وزارت کشور طبق تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳ - عوارضیکه در حال حاضر بوسیله ادارات گمرک خرمشهر و سایر بنادر و نقاط مرزی گرفته میشود کماکان اخذ و در اختیار وزارت کشور قرار خواهد گرفت که بر طبق مفاد این قانون بمصرف برسد.

تبصره ۴ - در صورتیکه هر یک از شهرداریها بدهی خود در آن که مورد تضمین وزارت دارائی قرار گرفته است بپردازد وزارت کشور موظف است از محل وجوه حاصله از این قانون بدهی آن شهرداری را بپردازد و بحساب شهرداری محل محسوب کند.

تبصره ۵ - وجوه و کمکهاییکه بشفع جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران وصول و ایصال میشود بقوت خود باقی است در صورتیکه شهرداریها مأمور وصول و ایصال این وجوه بشوند مبالغ جمع آوری شده از طرف شهرداریها پس از کسر صدی پنج هزینه وصول عیناً بجمعیت شیر و خورشید سرخ ایران پرداخت میشود.

تبصره ۶ - جمعیت شیر و خورشید سرخ و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و جمعیت خیریه فرح بهلولی از کلیه عوارضیکه شهرداریها رأساً وصول میکنند معاف میباشند.

رئیس - آقای یزیشکیور بفرمائید.

یزیشکیور - توضیحات من در مورد تبصره سوم ماده سوم هست و فکر می کنم در این خصوص سایر همکاران محترم که نمایندگانی حوزه های را دارند که بصورت بنادری مثل خرمشهر یا نقاط مرزی هست که در این تبصره ۳ با آنها اشاره شده باین مطالبی که عرض می کنم عنایت دارند یعنی این مشکلات را می شناسند خاصه اینکه این مشکلات با مسائلی که عرض میکنم مربوط بخود این نقاط نیست بلکه مربوط به استانهای

میشود که این قبیل شهرها و این قبیل مراکز در آن استانها قرار دارد و در نتیجه مربوط به تمامی این مناطق مرزی میشود این قسمتهائیکه در تبصره ۳ نامبرده شده است خرمشهر و با بندر شاهپور و با دیگر نقاط مرزی اینها غالباً یک مناطقی هست که با مصالح کلی مملکت با برنامهای کلی که باید در این مناطق مرزی اجراء بشود یک ارتباط و پیوند قطعی دارند و بسیاری از برنامهای عمرانی زمانی در این مناطق اجراء شد چون فعلاً این برنامهها به این کیفیتی که بعد از تصویب همین تصویبنامه انجام میشود غالباً این قبیل برنامهها در مناطقی از قبیل خرمشهر دیگر موقوف شده نمیتوانند و امکان ندارند که اجراء کنند اینها غالباً مناطقی است که از نظر اینکه اهمیت و وظایفی در دستگاه مملکت دارند فرض فرمائید مثلاً یک منطقه ای است که محل ورود کالا هست محل صدور کالا هست بدیهی است تجهیزاتی لازم دارد خیابان بندی هائی لازم دارد برنامه های عمرانی خاصی لازم دارد و سایل را احتیاج دارد که این سایل و احتیاجات را که یک شهر دیگر بهمان نسبت جمعیت دارد احتیاج ندارد مثلاً بندر شاهپور با چند هزار نفر جمعیت آن امکانات عمرانی و تجهیزاتی را احتیاج دارد از نظر بی نیاز کردن برنامه های مملکتی از نظر عمرانی که یک بندر مهم بعهدده دارد که مسلماً این تجهیزات را از راه عوارضی که آن چند هزار مردم و ساکنان آن منطقه میپردازند نمیتواند تأمین بکند و اینها هم احتیاجاتی نیست که متعلق به آن شهر باشد و خاص آن شهر باشد در واقع یک احتیاجات ممکن است یعنی همان کیفیتی که فرض فرمائید بسیاری از برنامه هائی که در تهران اجراء میشود بلحاظ اینکه پایتخت هست مرکز مملکت هست مازوروری میدانیم که حتی از بودجه عمومی برای رفع این نیازمندیها خرج بکنیم بعضی مناطق مملکت هست که بهمین کیفیت دارای وضع خاصی هست که ما بناچار باید به آن وضع و موقعیت آنها توجه کنیم از جمله خرمشهر یک چنین وضعی داشت یعنی خرمشهر تا چند سال قبل از اینکه این عوارض را از واردات بگیرند و در خرمشهر خرج کنند آقایان رفته اند و ملاحظه فرموده اند هرگز یک بندر زیبا و آبرومند

برای مملکت ما نبود هرگز. دلزای چهار خیابان اسفاته و منظم نبود در حالیکه از نظر حیثیت مملکتی از نظر احتیاجات مملکتی ضرورت داشت که خرمشهر بصورت يك بندر مجهز در بیاید و تأمندی این عوارض بر واردات را وضع کردند و این سبب شد که خرمشهر و انجمن شهر خرمشهر و شهرداری خرمشهر تقویت شد و توانست برنامه‌های وسیع را اجراء کند متأسفانه تصویبنامه باین کیفیت سبب شد که درآمدی از گمرک خرمشهر و یاحتی از دیگر مناطق سرازیر بشود به وزارت کشور و آنطور که باید و شاید در این مورد با موارد مشابه دیگر خرج شود و من تأنجائی که اطلاع دارم و میخواهم همکاران گرامی را در جریان بگذارم و ذهن آقایان را روشن کنم که دیدند خرمشهر یا بندر شاهپور یا دیگر نقاط مرزی يك شهرهای پردرآمدی هستند و شهرداریهای این شهرها دارای درآمدهای بسیاری هست در نتیجه هیچ لطمه‌ای باین مناطق که از نظر مملکت ماحاضر اهمیت بسیار هست وارد نمیدانند در حالیکه اینطور نیست گزارشی که من دارم گزارشی است که از شهرداری گرفته‌ام شهرداری خرمشهر بیش از ده میلیون تومان در سال گذشته مدیون شده است و در نتیجه برنامه‌های عمرانی را طبیعی است نمیتواند اجرا کند شهری است که ۱۳۰ کنسولگری در این شهر هست در نتیجه برنامه‌هایی که اجرا میشود و ضرورت دارد که اجراء بشود باید بانوجه باین مسائل باشد دیگر نقاط مرزی هم همین وضع را دارند مرز کشورها است اولین فرد بیگانه‌ای که وارد میشود باین نقاط مرزی وارد میشود ما نباید باین کیفیت این نقاط مرزی را تضعیف بکنیم ما نباید این بودجه را از آنها بگیریم درآمد را از آنها بگیریم و بعد این درآمد را بیایم در اختیار وزارت کشور قرار بدهیم ۱۰٪ بشود جزو بودجه اختصاصی وزارت کشور باهر کیفیت که میخواهند خرج کنند نکته مهم دیگر این است که اصولاً گذشته از این مناطقی که عرض کردم مسئله استانهای مرزی و توجه به برنامه‌های عمران و آبادی استانهای مرزی و شهرهایی که در این استانها قرار گرفته‌اند از مهمترین مسائل مملکتی ما است این را من از نقطه نظر تعصبی که فرض

بفرمائید که نماینده خرمشهر هستم بنا براین یکی از شهرهای خوزستان هستم عرض نمیکند این استانهای مرزی چه خوزستان که بندر بوشهر در آن است و چه آذربایجان غربی که جلفا و نقاط دیگر مرزی جزء آنها است اینها احتیاج باین دارند که واقعاً با يك بودجه بیشتر با يك تقویت بیشتر برنامه‌های دقیق عمرانی در این مناطق و شهرهای این مناطق اجرا بشود (صحیح است) بانوجه باین نکات من پیشنهادی دارم بجهت اینکه از نظر تأمین آن عوارض دروازه‌ای که لغو شده بود که باین کیفیت که این قانون میگردد دیگر آن عوارض بجای خود محفوظ خواهد بود بیش بینی شده است که اصولاً بشرح ماده ۲ يك شش درصدی اضافه میگيرند از کالاهای وارده که این ۰.۶٪ و باموارد دیگری که اینجا ذکر شده است مصروف خواهد شد برای شهرداریهای شهرهای دیگر که این بهمین خاطر بود که شش در صد در بند اول ماده ۲ پیش بینی شده است بعد میماند و جو همیکه در تبصره ۳ ذکر شده بانوجه بوضع بسیار ناراحت کننده‌ای که این مناطق دارند ملاحظه فرمودید چند روز پیش سه نفر از پیکار جویان پیکار با بیسوادتی در این راه بهلاکت رسیدند در جزیره مینو که مینو جزء شهرداری خرمشهر است غرق شدند برای چه غرق شدند؟ برای آنکه يك پل نیست که جزیره مینو را که نزدیک به ۲۰ هزار نفر جمعیت دارد به این سمت متصل کند چون شهرداری این منطقه مطلقاً دارای امکان و درآمد نیست این شهرداری که بکروز امکانات زیاد داشت در این منطقه وسیع و حساس مرزی برنامه‌های دقیق عمرانی را اجراء میکرد امروز يك شهرداری مختللاً هور شکسته تبدیل شده که آمارش و گزارشش این است که ۱۰ میلیون تومان بدهکار است بدلیل این است که این شهرداری نمیتواند چنین پلی را احداث کند در حالیکه ۴۰۰ هزار تومان برای تنظیم نقشه و طرح این پل خرج شده نقشه آماده است اما شهرداری بودجه ندارد که این پل را احداث کند دیگر نیازمند بهای منطقه بهمین کیفیت است در لایحه متمم بودجه بلحاظ اینکه ایجاب میکرد که مناطق جنوب شهر تهران که پایتخت ما است دچار چنین وضعی نباشد يك برنامه نوسازی و تغییر در آن مناطق

اجرا نشده تصویب کردیم که از محل بودجه عمومی مملکت یعنی از بودجه‌ای که بکابک افراد این مملکت میپردازند یعنی از مالیاتی که بکابک افراد این ملت میپردازند منابعی تخصیص داده بشود برای جنوب شهر تهران چرا این کار را کردیم؟ برای اینکه این منطقه را از نظر حیثیت مملکتی از نظر مصالح مملکتی ما آنرا دارای اهمیت میدانیم و میدانستیم و مجلس شورای ملی تصویب کرد مقداری از مالیاتی که مردم میپردازند در آنجا خرج بشود اضافه بر درآمد شهرداری تهران و آن مناطق بخصوص مناطق درزی که در این ماده ۳ ذکر شده اهمیت و حساسیتش هرگز کمتر از جنوب شهر تهران نیست (صحیح است) اینها مناطقی است که با آبرو و حیثیت مردم ما بستگی دارد امروز هر کس که وارد خرمشهر شود مشاهده این چند هزار نفر مردمیکه زیر کپرها زیر حلبی زیر حصیرها زندگی میکنند آیا واقعاً لطمه‌ای بحیثیت مملکت ما نیست؟ و آیا واقعاً نباید این مسئله حل بشود؟ من نمیدانم چرا گاهی اینطور فکر میکنیم گاهی فکر میکنیم صحبت از این است که يك اختیاراتی يك اموری يك امکاناتی باستانها و بمناطق خارجه از مرکز بخشند آنوقت بعد می‌بند گاهی مناطقی را که خودشان بنا بموقعیت خاصی که دارند درآمدی دارند ما آن درآمد را میگیریم می‌آوریم تهران آنها را دست بسته میگذاریم مگر این مناطق جزو مملکت نیست که بیش برود خرمشهر ممکن نیست وضعیتش بهتر بشود هر روزها خارجی بخرمشهر می‌آید کشتی می‌آید آنجا مسافر پیاده میکند و کالاهای وارداتی می‌آید روابط بازرگانی دارد تمام تجار و همه شرکتهای مهم مملکت ما در آنجا نمایندگی دارند عرض کردم ۱۳ کنسولگری در خرمشهر هست و آیا این درست است که ما بودجه این شهر را بگیریم امکاناتش را بگیریم قدرت مالیش را بگیریم تبدیل بکنیم بيك شهر کوچک در مانده که من نمیخواهم بآن کیفیت عرض کنم که ما ناچار بشویم که هر روز مدام برویم سراغ وزارت کشور که آقا شمارا بخدا بیاید بيك فکری بکنید باوقتی سه نفر غرق شدند باین وضع رفت بار باز هم شرکت ملی نفت آقای دکتر اقبال آنوقت می‌بند کمکی میکنند و يك پل موقتی در اینجا احداث میکنند آقایان بجزیره مینو

شاید غده‌ای تشریف نبرده‌اند این واقعاً از مهمترین مناطق مملکت ما است از زیباترین مناطق مملکت ما است (مصطفوی نائینی - صلح سابق را میفرمائید) بله همان صلح سابق که ۱۸۴۵ تا ۲۰ هزار نفر جمعیت دارد ولی اگر تشریف ببرید ببینید متأسف خواهید شد که بینید در این دوران انقلاب ۲۰ هزار جمعیت در مناسبتی بین و مستعدترین شرایط آنطور زندگی میکنند راه حل این مشکلات چیست؟ ما میتوانیم باین شهرها و شهرداریهای این شهرها آن امکانات و قدرت و عوایدی را که دارند بدهیم تا بتوانند این برنامه‌ها را اجرا کنند گذشته از این مناطق مناطق دیگری در استانهای مرزی هست بخصوص در این مناطقی که این قبیل بنادر و باقعات مرزی در آن مناطق واقع شده که شهرداریهای این مناطق احتیاج به کمکهای مسلم و بی چون و چرا دارند امروز شهرداری شوشتر بدون يك کمک نمیتواند وضع خودش را اصلاح کند امروز شادگان بدون يك کمک مسلم نمیتواند وضع خودش را اصلاح کند منظور عرضم این است که ببینید تمام مملکت این وضع را دارد در این لایحه دو قسمت هست برای آن مناطق دیگر پیش بینی نشده که ۰.۶٪ اضافه شود بر حقوق گمرک کالاهای وارده این ۰.۶٪ واقلام دیگر را میگیرند و میدهند بمناطق دیگر ولی این مناطق که دارای يك وضع خاصی هست دارای موقعیتی هست ما چرا بیایم درآمدشان را از آنها بگیریم باین کیفیت من پیشنهادم این است که در این مناطق نیمی از درآمدی که گمرک وصول میکند بخود شهرداریهای این مناطق بدهند و نیم دیگر هم در اختیار وزارت کشور باشد برای کمک شهرداریهای استان مربوطه یعنی عواید گمرک خرمشهر تبدیل بدو قسمت بشود يك قسمت در اختیار شهرداری خرمشهر قرار بگیرد برای اینکه بتواند برنامه‌هایش را اجرا بکند يك قسمت دیگر هم در اختیار وزارت کشور قرار گیرد صرفاً برای اینکه بمصرف کمک شهرداریهای استان مربوطه برسد والا اگر سوای این باشد من عرض میکنم باین کیفیت که این چند سال بود این مناطق همچنان رو بویروانی خواهد رفت و برنامه‌های عمرانی اجرا نخواهد شد مشکلات بسیار بوجود خواهد آمد و از جهات مختلف لطمه خواهد خورد بر برنامه‌های

کلی مملکتی که باید اجرا بشود این است که من پیشنهاد را تقدیم میکنم.

رئیس - فعلاً که پیشنهاد مطرح نیست نسبت به ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده فرائت میشود.

(بشرح زیر فرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ۱ ماده ۳ لایحه لغو عوارض دروازهای بشرح زیر اصلاح گردد.

تبصره - طرز تقسیم عواید حاصله از اجرای بندهای الف و ب ماده ۲ این قانون بر حسب احتیاجات مالی شهرداریها و جمعیت شهرها و موقعیت محلی آنها و طرحهای عمرانی پیشنهادی شهرداریها که بتصویب وزارت کشور میرسد و باطرحهاییکه وزارت کشور اجرائی آنها را ضروری میدانند طبق آئین نامه ای خواهد بود که ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت کشور تهیه و بتصویب کمیسیون کشور مجلسین خواهد رسید.

با تقدیم احترام - ناصر بهبودی

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید.

دکتر مهندس بهبودی - در تبصره مربوطه هست که با ضوابطی آئین نامه مربوطه را در ظرف دو ماه وزارت کشور تهیه کند و بتصویب هیئت وزیران برساند بنده استدعا کردم اگر اکثریت محترم هم موافقت بفرمائید این آئین نامه را که وزارت کشور با در نظر گرفتن ضوابط تهیه میکند تقدیم مجلس بکند و بتصویب کمیسیون کشور مجلسین برساند که نمایندگان محترم بدانند چه ضوابطی را در نظر گرفته اند و برای حوزه انتخابیه شان چه ممری فائز شده اند اگر خرجی دارند بهیچمتی دارند بیایند بنظر همکارانشان که در کمیسیون کشور هستند برسانند و محققاً مورد توجه قرار خواهد گرفت این را اگر تصویب بفرمائید بر اقلیت منت گذاشته اید.

رئیس - مخالفی با این پیشنهاد نیست؟ آقای خواجه نوری مخالفید بفرمائید.

خواجه نوری - این پیشنهاد جناب آقای دکتر بهبودی يك اشکالی دارد و آن این است که در پاره ای موارد يك اقدامات فوری و مؤثر يك کمکهای ضروری و لازم میخواهند بعضی از شهرداریها بکنند که تصویب فوریتش هم در کمیسیون کشور مقدور نباشد و ما متوجه هستیم که اگر يك ضوابط کلی را بخواهند بموجب يك آئین نامه ای تصویب بکنند اشکالی ندارد اما طرز بصرف رساندنش را بیشتر میل داریم در اختیار هیئت دولت بگذارند که در مواقع ضروری و فوری بهتر بتوانند کمکها و امدادهای مؤثری بشهررداریها بکنند بنده خواستم تراجیع باین مطلب توضیح بدهم که علی الاصول وضع مالی شهرداریها باید با وضع عوارض خود انجمنهای شهر و تصویب بودجه خود انجمنهای شهر تأمین بشود و خرده خرده انجمنهای شهر در شهرهای ما عادت بکنند روی پای خودشان بایستند نه اینکه متکی باشند به کمکهاییکه دولت با آنها میکند این کمکها نا وقتی که بنیه اقتصادی شهرها کافی نشده تا وقتی که برنامه های عمیق اصلاحی شهرها را بساید انجام بدهند دولت انجام خواهد داد تا وقتی که درآمد نفت هست این درآمد نفت از طریق اجرای برنامه های کلی مملکتی در شهرها تقسیم خواهد شد و بدست مردم خواهد رسید ولیکن علی الاصول ما باید این رشد اقتصادی و سیاسی و اجتماعی را برای شهرهای خودمان قائل باشیم که هر شهری برای خودش عوارضی تهیه بکند و هر شهری بودجه خودش را بموقع اجرا بگذارد این کمکهایی که دولت میکند بیشتر جنبه امدادی داشته باشد و رفع مشکلات آتی داشته باشد و باصلاح جنبه بفر رساندن برنامه های نیمه کاره داشته باشد که گاهی اوقات برای پاره ای از شهرها بیش میآید اینست که استدعا میکنم موافقت بفرمائید بهمین ترتیب که پیش بینی شده بتصویب هیأت دولت این امر انجام بشود.

رئیس - دو پیشنهاد دیگر در همین زمینه رسیده است پیشنهاد آقای ابوزور و آقای دکتر عاملی است آقای رامبد جنابعالی با این پیشنهاد موافقتند؟

رامبد - بنده موافقم.

رئیس - بفرمائید.

رامبد - فرمایشات جناب آقای خواجه نوری و جناب آقای مهندس بهبودی هر دو در این قسمت بود که اگر بخواهیم شهرها صورت خوبی پیدا کنند باید دخالت مردم و خود اهالی شهر در این نقاط بیشتر باشد. درست استنباط کردیم؟ ولی نتیجه ای که از فرمایش جناب آقای خواجه نوری گرفته شد این بود که نمایندگان مردم در این کار عملاً دخالت نکنند من نماینده مردم به چه طریق میتوانم در کار خودشان دخالت کنند، متینگ بدهند؟ از دهام کنند در خیابان؟ (خواجه نوری - بوسیله انجمن شهر) رسم دخالت مردم در کار مردم و شهر خودشان اینست که بوسیله نمایندگان خودشان دخالت کنند شما میفرمائید جناب آقای خواجه نوری شمائی که از طرف اهالی شمیرانات انتخاب شدید صلاحیتتان از جناب آقای نیک پی برای تعیین اینکه در آنجا چه اقداماتی بشود کمتر است؟ من چنین چیزی را قبول نمیکنم شما میفرمائید کار وزارت کشور از کمیسیون کشور مجلس کمتر است؟ من که می بینم بهر کدام از کارمندان دولت رجوع میکنیم میگویند بکماه است اینقدر گرفتاریم که بیرونده ای که روی میزمان است نرسیدیم بینیم البته رأی اکثریت حاکم است ولی اینهم بنا شماست که بفرمائید نمایندگان مردم در تقسیم این عوارض که اکنون برای شهرها وصول می شود صالح ترند یا هیأت دولتی که در ظرف ۲۴ ساعت اگر بخواهند بوظایفشان عمل کنند حتی ۵ دقیقه وقت رسیدگی باین مسائل را ندارند (احسنت) آقای خواجه نوری لغت در بوزگی بد است و من از طرف جناب آقای مهندس بهبودی باز از خدمت شما معذرت میخواهم ولی قبول میفرمائید در لافافه کلمات نزاکت و تشریفات و وظیفه و مسئولیت شخصی را از خود سلب کردن و بدست افراد غیرمسئول سپردن و حکومت بر چون و چرا و نامحدود مأمورین دولت را بر جان و مال مردم مسلط کردن بدتر از کلمه در بوزگی است (چند نفر از نمایندگان - احسنت) شما در این و کلاهی اکثریت در همین نمایندگان باسدار انقلاب چه عیبی چه نقصی چه کوتاهی می بینید که اینجا بنشینند در مورد نوع و اساس

این عوارض تصمیم بگیرند، تا آن هیأت وزرائی که نمونه علاقه شان بمردم، نمونه علاقه شان بمسکراسی و نظرات مردم این صف جلوی صندلی های مجلس است و میگویند آنها بنشینند و تصمیم بگیرند من سران را بیشتر درد نمیآورم تا آنجا که وظیفه نمایندگی و نمایندگان مردم است آقای خواجه نوری کار مردم را بدست مدعی مردم یعنی دولت ندهید (آفرین).

رئیس - به پیشنهاد آقای مهندس بهبودی رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد.

رامبد - نمایندگان مردم شناخته شدند.

رئیس - پیشنهاد بعدی فرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ۲ ماده ۳ لایحه لغو عوارض دروازهای بشرح زیر اصلاح گردد:

تبصره - برای تأمین اعتبار مربوط بوظایف فنی وزارت کشور و تقویت کادر عمرانی و اداری شهرها و روستاها که در قانون بودجه کشور هر ساله پیش بینی خواهد شد صدی ۵ از مجموع عواید بند الف و ب ماده ۲ حاصله از اجرای این قانون در اختیار خزانه داری کل کشور قرار بگیرد.

با تقدیم احترام - ناصر بهبودی

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید.

دکتر بهبودی - در مورد این پیشنهادی که تقدیم شده جناب آقای خواجه نوری در کلیات که بحث میفرمودند که عمل شده یعنی فرمودند که تمام درآمدهای دولت در بودجه کل مملکتی منظور خواهد شد ولی با این عبارتی که نوشته شده معلوم میشود که این ۱۰ درصدی که برای مخارجی که در نظر گرفتند در بودجه کل کشور منظور نخواهند کرد و طبق صورتی که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید خرج خواهد شد بنده تقاضا کردم امولا این ۱۰٪ خیلی زیاد است به ۵٪ تقلیل پیدا کند و در ثانی این ۵٪ به عایدی کل مملکت منظور شود

و کارهایی که وزارت کشور از این ممر میخواهد بکند در بودجه مملکتی منعکس نمیکند که نمایندگان مردم که نظارت بردخل و خرج مملکت از اهرم وظایفشان است بدانند که وزارت کشور با این پنج درصد چه میخواهد بکند.

رئیس - آقای دکتر بزدان پناه مخالفید؟

دکتر بزدان پناه - بله مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

دکتر بزدان پناه - اینطور که من استنباط کردم

مخالفت جناب آقای مهندس بهبودی از این جهت است که ایشان تصور کرده اند ۱۰٪ مندرج در تبصره ۲ در خزانه مملکت متمرکز نمیشود بنده توجهشان را جاب میکنم به بودجه سال ۴۷ اگر نظر مبارکشان باشد آنجا عواید مملکتی به عواید عمومی و اختصاصی تقسیم شده است در بودجه های سابق این عواید اختصاصی نه از نظر تقسیم بندی و نه از نظر نحوه مصرف معلوم و مشخص نبوده و اصولاً دستگاهها ملزم نبودند این عواید اختصاصی را در بودجه کل کشور منظور کنند حال آنکه در قانون بودجه سال ۴۶ و ۴۷ تصریح شده است که اگر عواید اختصاصی یک دستگاهی در بودجه کل کشور منظور نشود امکان استفاده آن عایدی اختصاصی برای آن دستگاه میسر نیست بنابراین از این بابت نظرشان کاملاً تأمین است زیرا به ترتیبی که ذکر شد هیچ عایدی اعم از عمومی یا اختصاصی وجود ندارد که در خزانه کل کشور منظور نشود و هیچ دستگاهی نمیتواند از عایدی که بخزانه نیامده است استفاده کند و اما از نظر مصرف این بودجه ها سازمانهای ذینفع ناگزیرند در آمد بودجه های اختصاصی را مطابق مقررات مربوط به مصرف برسانند و در این مورد نیز مصارف مربوط در جدولها یکبه ضمیمه بودجه کل کشور خواهد بود معلوم و مشخص خواهد گردید و در آنجا امکان مطالعه هست که در آمد وزارت کشور اولاً از این ممر چقدر است ثانیاً به چه کیفیت خرج میشود.

رئیس - آقای مهندس بهبودی متقاعد شدید؟

دکتر بهبودی - خیر بنده متقاعد نشدم چون در بودجه دخلا و خرجاً منظور میکنند به تفکیک مخارج را

منظور نمیکند در بودجه سال ۱۳۴۷ اگر ارائه فرمودند که چقدر خرج کردند بنده پس میگرم و چون نمیتوانند بنده به پیشنهاد خود باقی هستم.

رئیس - پس اجازه بفرمائید پیشنهاد حذف آقای دکتر عاملی مطرح بشود اگر حذف شد که دیگر موردی باقی نمی ماند پیشنهاد آقای دکتر عاملی قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تبصره ۲ ماده ۳ حذف شود. دکتر عاملی

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند

پیشنهاد من در مورد حذف ماده سه نیست در مورد حذف تبصره ۲ هست اینطور که از مفاد این لایحه بر میآید منظور از تنظیم این لایحه اینست که عوارض دروازه ای را که مضرتی داشته است ملغی کنند و ممر های جدیدی نشان بدهند برای جبران شدن آن میزان درآمدی که شهر دارها از عوارض دروازه ای داشتند پس اساس این لایحه باید صحبت از این باشد که چطور عوارض دروازه ای را لغو بکنیم یا باید صحبت این باشد که چطور برای شهر دارها جبران عواید کنیم موضوع این لایحه بطور کلی تأمین بودجه وزارت کشور نیست (صحیح است) بنابراین این تبصره موضوعاً جایش در این لایحه نیست چون این تبصره میگوید که برای یک سلسله از وظایف وزارت کشور چطور تأمین عایدی بکنیم اما آن وظایف متأسفانه یا از روی عجله یا از روی عدم توجه در اینجا گذارده شده چون نوشته شده برای تأمین اعتبار مربوط به وظایف فنی وزارت کشور و تقویت کادر عمرانی و اداری شهرها و روستاها. همکاران ارجمند توجه دارند که وظایف عمرانی روستاها اساساً از وزارت کشور منتزع شده است و وزارت آبادانی و مسکن محول شده بنابراین اساساً در آنجا در مورد روستاها وزارت کشور وظیفه ای ندارد وظایفی که در مورد عمران شهرها دارد آنرا هم قابل بحث در اینجا نمیدانم چون میخواهم نظر حضار ارجمند را به این نکته معطوف بدانم که مادر بودجه کشور اداره دستگاه وزارت کشور اساساً موضوعش است که چطور برای وظایف این دستگاه

از درآمد عمومی از قیامی را تخصیص بدهیم من نمیدانم چطور بگنیم برای یک وظایف خاصی که يك قسمت از این وزارتخانه منتزع شده میخواهیم از يك ممر خاصی تأمین عایدی بکنیم و این چه حکمتی داشته است که در این قسمت گنجانیده شود عرض میکنم اگر وظایفی وزارت کشور محول هست بسیار خوب عایدی که لازم است در بودجه کل کشور مطرح میشود آنجا آنچه لازم است گذاشته شود گذاشته میشود اینجا صحبت از این است که عوارض دروازه ای عوارض ناپسندی بوده صحیح نبوده لغو و بجای آنهم تعیین شده است از چه ممری آن میزان عوایدی که شهر دارها از دست میدهند جبران کنیم این در موضوع این لایحه است منتهی من میدانم حکمتش چیست؟ حکمتش اینست که چون این لایحه را وزارت کشور تنظیم کرده است موقع را معتنم شمرده که يك مقداری از سهم ناچیز شهر دارها را که دچار هزاران مشکل هستند هر کدام ما از يك زاویه این مشکلات را میدانیم بیایند اختصاص بدهند بدستگاه اداری که مسلم بدانید قسمت عمده آن صرف دادن پاداش و مزایا میشود اگر نمیدانید بطور کلی ارقامش را بیاورید يك قسمتش را که اصلاً وزارت کشور در آن مورد تعهدی ندارد و این محول شده است يك دستگاه دیگری بقبه وظایفش همانطور که برای سایر وظایف از خزانه عمومی و درآمد عمومی تأمین اعتبار میکنند برای این کاهش هم تأمین اعتبار بکنند این صحیح نیست که يك وزارتخانه ای که می خواهد يك لایحه ای را تنظیم بکند بیاید بگوید عوارض شهر داری ها که باین ترتیب تأمین می شود چون من این لایحه را تنظیم کرده ام يك حق سرانه می گیرم و يك مقدار عوارض شهر دارها را بدهم بما که بدهیم بکادر اداری و پاداش بدهیم باعضای کادر اداری آنچه که مخارج کادر اداری شماست در بودجه عمومی کشور اگر توجیهی داشته باشد تأمین خواهد شد اصولاً روال کار بر این است که بتدریج ستون درآمدهای اختصاصی را حذف بکنند و آنچه که در آمد هست مربوط به سازمانهای دولتی بخزانه برود و درآمد عمومی محسوب بشود آنچه که سازمانها وظایفی بر عهده دارند در رقم کلی و در هزینه عمومی منظور بشود بنابراین

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده سعی می کنم خیلی خلاصه

نسبت به ایرادی که همکار ارجمند گرفتند جوابی عرض بکنم و امیدوارم این جواب بنده هم اگر مطابق میل ایشان بود نظیر آقای رامند بفرمایند که اینها نمایندگان مردمند و نمایندگان مردم معلوم شد نماینده واقعی مردم آنهاست هستند که در راه مسائل اجتماع و مردم قدم بر میدارند (صحیح است) اگر نماینده ای با اکثریت نماینده ای نسبت به عقیده ای موافقت نداشت دلیل بر این نیست که در جهت مخالفت مصالح مردم است (ابوزر - منطق را باید در نظر گرفت) در این مسأله ایرادی که جناب آقای دکتر عاملی گرفتند اینست که موضوعاً با این لایحه ارتباط ندارد اگر جناب ایشان توجه بفرمایند ماده ۳ در ماده ۲ نحوه وصول این درآمدها تصریح شده است آقایان پنج دقیقه پیش تصویب فرمودید که ماده ۲ باشد بعد که میرسیم به تبصره ماده ۳ نمیتوانیم بگوئیم این تبصره موضوعاً با این لایحه وفق ندارد و اگر بنا بود واقعاً ما دنبال این مسأله باشیم که نسبت به لغو عوارض دروازه ای میخواهیم اقدام کنیم حرفی نبود يك ماده یا يك سطر در اینجا مطرح شود که از این تاریخ عوارض دروازه ای لغو خواهد شد اما بطوریکه ملاحظه فرمودید در ماده ۲ ممر درآمد و نحوه درآمد ذکر شده و در ماده ۳ منبع آن نحوه تقسیم درآمدها ذکر شده اما در مورد اینکه کاری که وزارت کشور به عهده دارد ارتباطی بر روستاها ندارد باید عرض کنم تا آن حدی که جنابعالی تصور میفرمائید خط فاصلی بین

وظایف وزارت کشور و با وزارت اصلاحات ارضی با وزارت آموزش و پرورش وجود ندارد و تصور نمیکنم چنین مرز و خط مشخصی وجود داشته باشد و طبعاً نخواهد بود برای اینکه در يك اجتماع نمیتوانیم بین سازمانهایی که مأمور اصلاح و عمران دهات و شهرها و امور اقتصادی کشور هستند دیواری احداث بکنیم و اینها را از هم جدا کنیم بنابراین چه بخواهیم و چه نخواهیم وزارت کشور در تماسش با کارهاییکه در روستاها انجام میگردد یا برجا خواهد بود از نظر تعیین کدخدا، تعیین بخشدار و از نظر کمکهای عمرانی و راهنمائیهای عمرانی و انجمن ده و امثال اینها، بنابراین نمیتوانیم بگوئیم وزارت کشور هیچوجه در روستاها وظیفهای بهعهده ندارد، مسئله دیگری که مورد توجه نمایندگان محترم اعم از اقلیت و اکثریت بوده همان مسأله است که مکرر شاهنشاه بزرگی ما به آن اشاره فرموده اند و آن تأمین رفاه روستائینان است که اکثریت جمعیت این کشور را تشکیل میدهند (صحیح است) ما بطور بخودمان اجازه میدهیم که بیائیم این درآمدها را مختص کنیم به اهالی شهر نشین، اگر گوشه ای از این درآمدها میتواند گره ای از کار روستائینان را باز کند و قدمی در راه رفاه آنها باشد این کار را بکنیم با این توضیحات مختصری که عرض کردم امیدوارم جناب آقای دکتر عاملی موافقت بفرمایند این تبصره بجای خودش باقی بماند و بشود وضع اداری و تربیت کادر را در وزارت کشور تأمین کرد و از این نمد کلاهی برای روستائینان کشور تهیه کرد، در اینجا ملاحظه میفرمائید در تبصره يك قانون بودجه سال ۱۳۲۷ میفرمودند وزارتخانهها و مؤسسات دولتی در صورتی میتوانند درآمدهای اختصاصی خود را بمصارف مربوط برسانند که ضمن درآمدهای اختصاصی در بودجه کل کشور منظور و در حسابهای خزانه متمرکز شده باشد و جوه درآمدهای مزبور به مبلغ که وصول شود طبق مقررات مربوط قابل مصرف خواهد بود و خزانه مکلف است بلافاصله پس از وصول درخواست از وزارتخانه با مؤسسه ذربط مبلغ لازم را در اختیار بگذارد (مهندس بهبودی - خیلی متشکرم که عرایض بنده را تأیید فرمودید) بطوریکه ملاحظه میفرمائید در اینجا دست

وزارت کشور بآن نحو است که این وجوه را به نحوی که باید داشت و بدون اینکه در خزانه مملکت وارد بشود و بدون اینکه به تصویب آقایان برسانند به مصرف برساند.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - ابتدا بهتر است جناب آقای قراچورلو هم که میخندند بدانند رقمی که در باره اش صحبت میکنیم چه رقمی است، آنچه که میگوئیم و جناب آقای خواجہ نوری در باره اش مخالف هستند که بشهر داربهای محل برسد و موافق این هستند که در اطاقهای در بسته وزارت کشور درباره آن تصمیم بگیرند چه رقمی است آقای خواجہ نوری؟ (خواجہ نوری - از معاون وزارت کشور سؤال بفرمائید) (اعظم زنگنه - ۱۶ میلیون تومان) بله ۱۶ میلیون تومان در اینجا چند نکته پیش میآید من از جناب آقای مهندس بهبودی که تقدیم کننده پیشنهاد هستند تقاضا میکنم رقم ۱۶ میلیون تومان را باستناد صورت مذاکرات و اظهارات جناب آقای خواجہ نوری ثبت و ضبط بفرمائید (خواجہ نوری - من نمیدانم) پس بین اکثریت و دولت اختلاف نظر هست، (مصطوی نائینی - تبصره ۲ در حدود ۱۶ میلیون تومان است) بعد موقعی که در درآمد اختصاصی موقع تقدیم بودجه آنچه که قید شده يك تطبیقی بکنیم و میزان در حدودها از درجه نظر دولت روشن بشود اما در مورد نظر اصلی جناب آقای مهندس ارفع با اجازه آقایان ماده ۲ را میخوانم، فرمودید ماده ۲ را که تصویب کردید و این تبصره بآن ماده ۲ ارتباط پیدا میکند، «از منابع ذیل عوارضی به ترتیب مقرر در این قانون وصول ...» بقیه اش را شما بخوانید و بین شهرداریها تقسیم میگردد» نه بین وزارت کشور و این تبصره اصولاً با اصل ماده مخالف است پس باید اصل ماده را عوض کنید و بنویسید بین شهرداریها و وزارت کشور تقسیم میگردد، در آن وقت بحث شروع میشود اما برویم بیشتر، من نمیدانم که برای هر بیننده ای تا چه اندازه حالت تأسف و تعجب بوجود میآید وقتی کسی را ببینید که پای برهنه و تازانو در گل و لجن از او بپروند که چرا این طوری؟ بگویند کفش ندارم و پول ندارم ولی بکمر تبه يك کراوات سولکای سه برابر قیمت

کفش بگردن آویزان کرده باشد بهتر است نماینده مردمی که جناب آقای ارفع فرمودند بجوزة انتخابیه خودشان و شهر خودشان و چاله ها و کنداب ها و بدون غسلخانه ماندن بدون قصابخانه ماندن ها را ببینند و گردن دورهای بر آویزی عطر و سکر تر که از همین محل تأمین شده در نظر بگیرند آنوقت تصمیم بگیرند که این پول ملت صرف آن کراوات و پوست بشود یا خرج کفش و غذایش، آنوقت است که من قبول میکنم کی نماینده مردم است (مهندس ارفع - شما هم که حرف بنده را تأیید کردید) بنده گفتم بدهند به شهرداریها اینک بدهند به وزارت کشور.

رئیس - چون راجع باین پیشنهاد موافق و مخالف صحبت کردند حالا نسبت به حذف تبصره ۲ ماده سوم رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد آقای مهندس بهبودی بیکار دیگر قرائت میشود که نسبت بآن رأی میگیریم.

(شرح سابق قرائت شد)

رئیس - باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنم قیام بفرمائید (چند نفری برخاستند) تصویب نشد.

۹- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون پیشنهادهای دیگری هم در مورد این ماده هست و چند لایحه دیگر نیز در دستور داریم و قبلاً هم اعلام شده بود که روز سه شنبه آخرین جلسه خواهد بود بنابراین با اجازه خانمها و آقایان جلسه صبح امروز را ختم می کنیم و جلسه فوق العاده ای برای بقیه لوائح در دستور در ساعت سه بعد از ظهر خواهیم داشت.

(يك ساعت و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی